

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradii Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 1071-1938. Trb. Arad.

ARAD, ANUL 54. No. 16.
1939. január 20., péntek.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Villamos szurony

A találmány, amelyről a német lapok hírt adtak, a haditechnika számára új meglepetéssel szolgál. Arról van ugyanis szó, hogy egy osztrák elektromérnök véleménye szerint úgy lehet korszerűbbé tenni a gyalogság ősi és éppen ezért kis-sé már elavult fegyverét, a szuronyt, hogy az ember egy vékony rézhuzallal elektromos száraz-elemhez kapcsolja a fémszuronyt, mílta az elektromos feszültséggel telítődik meg. Ezt az elektromos feszültséget a szellemes feltaláló véleménye szerint játsszi könnyedséggel annyira fel lehet fokozni, hogy a szurony érintése azonnali bénulást, esetleg halált idéz elő, akkor is, ha történetesen a szurony kezelője egyébként nem fejt ki különösebb fizikai energiát. Ez a szempont — az osztrák feltaláló szerint — egyébként is megfontolandó, mert hiszen tudjuk a különböző háborus tanulságokból, hogy „a fegyvernemek királynője”, a gyalogság, eléggé gyakran kerülhet olyan állapotba, amikor hosszú, erőltetett menetelések után egy szuronyroham harcászati értékét nagyban lecsökkenti a legénység előzetes energia-vesztésege s harci szellemének ezzel arányos csökkenése. Már most, — tessék csak elképzelni, — mennyire megnyugtató annak a lehetőségnek a tudata, hogy a zsebben viselt elektromos akkumulátorok energiája még mindig rendelkezésre áll! Az elektromos bajonettek mindenképpen „megteszik a magukét” és a feltaláló elképzelése szerint a döntő szuronyroham, az eddigi borzalmas kézitusa ezután egyszerű elektromos tömegjátékká válik.

Eddiga a fantázia. Mert bármennyire is tiszteltreméltó az osztrák elektromérnök technikai elgondolása, kétség sem férhet hozzá, hogy a haditechnika történelmének ezidőszereint még üresen álló lapjai, vajmi kevés helyet szántak a jövőben a szuronyra, mint modern harcászati fegyvernek. Istenem, amíg egy szurony eljut odáig! A bajonett merész modernizálójá nyilván elfelejtette, hogy a legutóbbi világháború áldozatainak halálózási statisztikájában igen csekély százalék tünteti fel a szuronyrohamokban, kézitusaiban elesett áldozatok mennyiségét. Amíg ugyanis a Kárpátok hómezője a járványok vitték el a kétes pálmát a harcászati eszközök akcióképessége előtt, addig a nyugati frontokon, a verőnői, az yperni, a marnei csatatereteken a legagyafurtabb bombák, kézigránatok, golyószórók, lángszórók, aknavetők, srappell-repeszek, légi-bombák, tankkardások és mérges gáz-felhők „tisztították meg a terepeket”. Mit tagadjuk el az osztrák elektromérnök lángelméje előtt: bizony a legtrikább esetek közé tartoztak a szuronyrohamok, az „egyéni teljesítményekre” alkalmasító kézitusa... A katonák ezrei és tizezrei a távolból kezelhető harci eszközök kiterjedt akció rádiusában úgy hulltak el a nagy kaszás kézi szerszáma alatt, mint őszi kaszáláskor a fűszálak rendje. Azóta, a nagy gyakorlati próbát követően, — mi tagadás — bizony sokat fejlődöttünk és olyan meglepetések várhatók még, amelyekkel szemben a zsebből tölthető elektromos szurony kézijáték-szere gyermekmulatság csupán, amely épp olyan szépen szikrázik, mint a gyerekszobáinkban zatkoló játéktankocska géppuskája, amely mutató is, szikrázik is a benne lévő kovakő folytán, de egyébként a légynek se árt.

Az a gyanunk, hogy ha az osztrák elektromérnök fordítva fogta volna meg az elektromosság bekapcsolásának gondolatát, a gyalogsági fegyvernem jövőd harcászati szerepében, határozottan nagyobb elismerésre és főleg realisabb eredményekre számíthatna. Mennyivel szelleme-

Bánffy Miklós gróf tárgyalása Colan püspök, kultuszminiszterrel

Az egykori magyar külügyminiszter lesz az elnöke a Nemzeti Ujjászületési Front kereteitől függetlenül, teljes önállósággal működő magyar kulturális, szociális és gazdasági népközösségi szervezetnek

A többségi sajtó visszhangja a történelmi jelentőségű egyezményről

Az Aradi Közlöny hasábjain legutóbbi számunkban adtuk részletes jelentést arról a nagy jelentőségű egyezményről, amely a kormány és a romániai magyar népkisebbség vezetői között jött létre. Az egyezményt, — mint ismeretes, — a kormány részéről Armand CALINESCU belügyminiszter, a romániai országos magyar népközösség részéről pedig BÁNFFY Miklós gróf, BETHLEN György gróf és SZÁSZ Pál, az Erdélyi Gazdasági Egyesület országos elnöke írták alá. Az egyezménynek ugyanolyan három pontja van, mint amint az ország németajku népkisebbségi közösségének vezetősége létesített a kormánnyal s a hivatalosan kiadott szövegezése a következő:

București. A belügyminisztérium az alábbi hivatalos közleményt adta ki szerdán a magyar kisebbségnek a Nemzeti Ujjászületési Frontjába való bekapcsolódására vonatkozó tárgyalásairól: „A Silviu Dragomir kisebbségi főkörmánybiztos és a romániai magyar kisebbség vezetői közötti tárgyalások következményeképpen Armand Calinescu belügyminiszter végleges megállapodást létesített a Nemzeti Ujjászületési Frontjába besorozandó magyar kisebbségre vonatkozólag. A megbeszélések után január 17-én a következő egyezményt írták alá:

— Tekintettel a Nemzeti Ujjászületési Frontjának létesítésére vonatkozó, valamint a kisebbs-

segekre vonatkozó 1938. augusztus 4-én megjelent törvényrendeletre, a következőkben állapodunk meg:

1. A román állampolgárságu magyarok testületileg bevonulnak a Nemzeti Ujjászületési Frontjába. A vegyeslakosságú falusi és városi községekben külön magyar szekciókat létesítenek. Ezek a szekciók tíz tag által képviseltetik magukat a Legfelsőbb Nemzeti Tanácsban és egy tag által a direktóriumban. A titkárságokba megfelelő számarányban magyarokat is neveznek ki.

2. A román állampolgárságu magyarok összes szakmai szervezetei testületileg besoroztatnak a jelenlegi és ezután, erre a területre vonatkozó törvények által előírt szakmai szervezetekbe, biztosítva számukra a megfelelő képviselőket a vezetőségekben.

3. A politikai megnyilatkozásokon kívül, amelyeknek helye a Nemzeti Ujjászületési Frontja, a román állampolgárságu magyarok külön szervezetet létesíthetnek kulturális, gazdasági és szociális célokra.

A megállapodást a következők írták alá: Armand CALINESCU belügyminiszter sk., dr. gróf BETHLEN György sk., BÁNFFY Miklós gróf sk., dr. SZÁSZ Pál sk.

Külön magyar szervezet Bánffy Miklós gróf elnöklete alatt

A fenti egyezményben biztosított különálló és önálló magyar népközösségi intézmény felállítására vonatkozólag az egyezmény aláírásával kapcsolatosan Bánffy Miklós gróf kérvénnyel fordult a belügyminiszterhez, amelyre az alábbi választ nyerte:

BÁNFFY UR!

— Kérésére és a Nemzeti Ujjászületési Frontjáról szóló törvény rendelkezései értelmében van szerencsém értesíteni, hogy a belügyminisztérium megengedte egy önálló magyar szervezetnek a működését, amelyben a romániai magyar népkisebbség kulturá-

lis, gazdasági és társadalmi szervezési munkásságot végezhet, az Ön elnöklete alatt.

ARMAND CALINESCU
belügyminiszter.

Itt írjuk meg, hogy Bánffy Miklós gróf, az új országos magyar szervezet elnöke az elmúlt nap folyamán látogatást tett Colan püspök, kultuszminiszternél, aki Bánffy gróftól közvetlenül Radu Irimescu új washingtoni meghatalmazott miniszter után fogadta és hosszasan érdeklődött a grófnál a magyarság kulturális és társadalmi helyzetéről.

sebb volna például oly módon szerelni fel egy kis elektromos feszültséggel a jövőd háborúk harcát, hogy ez az energia, mint az elektromágneses polus taszító sarka — tegyük fel — oly módon hasson, hogy nagy, ellenállhatatlan erővel eltaszítsa mindazon fémtárgyak energiavonalát, melyek a háborús gyakorlatban annyira veszélyeztetik a katona testi épségét. Egy-egy ilyen elektromágneses, láthatatlan védőburoknak mindenestre több hasznát vehetné a gyalogság, mint a támadást célzó, villamossággal töltött szuronyok. Az ötlet tökéletesítését egyébként feltalálónkra

bizzuk. Itt csak annyit, hogy bármennyire is meglehető a naturalista jelleg e jelentkezése, az egyre gépesítettebbé váló modern haditechnikánkban; sajnos, a helyzet vigasztalanul reménytelen, mivel egy elkövetkezhető modern háborúban főleg a gépek fognak csatázni a gépek ellen, mint a rombolás szellemének felszabadult, fantasztikus szörnyetegei s e legújabbkori acéldinosaurusok csatamezején úgy fog remegni a védtelen, kiszolgáltatott, esendő ember, százazred és milliód magával, mint a viharban-kavargó, elárvult őszi falevél.

A kormányaitó visszhangja

A bucurestii és a vidéki román sajtó egyforma érdeklődéssel és politikai jelentőségének megfelelő figyelemmel foglalkozik a magyarság egvezményével az új államrend keretei között. A kormány lapja, a bucurestii „Romania” egymásután több cikket is közöl erről a tárgykörrel és ezzel kapcsolatban hangsúlyozza „a román nép megértő szellemét, amely nem tesz sértő megkülönböztetést az állampolgárok között. A közel húszmillió román egységes sorak között, népi származásra való tekintet nélkül, sohasem lesznek első és másodosztályú állampolgárok, mert ez a megkülönböztetés távol áll a román lélektől, hanem a jogok és kötelességek teljes egyenlősége az ország valamennyi fiára nézve, akik ugyanazt az eszményt és ugyanazokat a törekvéseket, valamint érdekeket szolgálják.”

Egy másik lapszámban megjelent cikkében a „Romania” az alábbiakat írja:

— „A mi jelenlegi alkotmányos rezsimünk valóban kell, hogy értékelje az etnikai szabályzatokat. Ez kétségtelenül a kor követelménye. Mindazonáltal

ez nem teszi lehetővé a harmonikus együttműködést a román többség és a nép kisebbsége között a természetes és történelmi jogok keretein belül.

Aki részt kíván venni az ország fejlesztésében, nem maradhat idegen a néptől és annak permanens érdekeitől.

— A román hazának feltétlenül joga van az etnikai uralomra, de ugyanakkor kellő nagylétszámmal is kell rendelkeznie azokkal az elemekkel szemben, amelyeknek a törvény biztosítja megérdemelt jogaikat.

A „Tribuna” írja:

A kormány Kolozsvári hivatalos napilapja, a „Tribuna” ugyancsak nagy cikkben méltatja az egvezmény jelentőségét. Cikkéből a következő részt közöljük szözszerinti fordításban olvasóinkkal:

— „Nemcsak a románok értik meg ennek az összefogásnak az adottságait, amelyek arra vannak hivatva, hogy más politikai alapokra helyezték az országot, hanem nemzetli kisebbségek is bizonyítják, hogy megértik az új államrend keretei között a magyarság egvezményével az új államrend keretei között.

segeink is bizonyítják, hogy megértik az idők szavát és a realitások mélyére hatolnak.

— A német kisebbség után, amely spontán nyilvánította rokonszenvét az új alkotmány által teremtett egvezményes Front iránt, a mely Öfelsége körül tömörült, dr. Silviu Dragomir kisebbségi főköormánybiztosnak a magyar kisebbségek vezetőivel folytatott tanácskozásai elvi megegyezést hoztak létre és ennek értelmében a magyar kisebbség is belép a Nemzeti Ujjászületés Frontjába.

A „Timpul” az erdélyi magyar sajtó állásfoglalásáról

A Timpul című fővárosi lap, amelynek Gafencu külügyminiszterhez fűződő kapcsolatai közismertek, Petre Baseanu tollából hosszabb cikkben foglalkozik az erdélyi magyar sajtónak a külügyminiszter legutóbbi beszédével kapcsolatos cikkeivel. Megállapítja a cikkíró, hogy a magyar lapok elégtétellel vették tudomásul a külügyminiszternek a kisebbségekre vonatkozó kijelentéseit s a következőket írja:

— „Az erdélyi magyar lapok különös megelégedéssel emlékeznek meg arról a két fontos eseményről, amely ugyszólván egyidőben játszódott le közéletünkben, a kisebbségi kérdéssel kapcsolatosan. Elsősorban hangsúlyozzák ezek a lapok Gafencu Grigore külügyminiszter galatij beszédét és ennek a beszédnek ama szakaszához, amely szerint „a román kormány a jövőben gondja lesz más nyelvű polgárainak közművelődési és gazdasági érdekeire” a Keleti Ujság a következőket írja: „Ezeknek a szavaknak értékét emeli az a körülmény, hogy éppen akkor hangzottak el, amikor Erdély magyar vezető férfiai Bucurestiben tárgyaltak a magyar kisebbségnek a Nemzeti Ujjászületés Frontjába való belépéséről.”

— „Kétségtelen, a román államnak minden oka meg van arra, hogy örvendezzék észszerű politikájának következménye felett, hogy oly előnyösen alakult viszonya az ország kisebbségeivel. Ez annál is inkább jogában áll, mert ez a jelenség a nacionalizmus és a romanizmus mozgalmas korszakában jelentkezik

— Ez olyan sikernek könyvelhető el — írja tovább a Tribuna —, amelyet eddig az ország egyetlen politikai pártja sem ért el. Ennyi önkéntes csatlakozás, ennyi lelkesedés és tökéletes megértés a nép, az értelmiség részéről és különösen a kisebbségek csatlakozása, mindannyi bizonyossága az értékes okosságnak, Románia, amely ismeri a lojalitás elveit, lehet, hogy még nagyobb háldval fogja viszonzni a kisebbségek gesztusát, mint amely az emberiség és az egyenlőség legszélesebb értelmezése folytán is kijárna nekik.

— Ime egy csodálatos példája a két, megjelenésében nehezen összeegyeztethető politika megbékélésének. A teljes román öntudat mozgósítása egy faji eszmény szolgálatában és ugyanakkor a kisebbségek számára az életlehetőség és fejlődés biztosítása, amit maguk is kielégítőnek tartanak, ez valóban politikai mestermunkának tűnik.

— Mégis, államéletünk eme rendkívüli eredményében nincs semmi mesteri titok. El-lenkezőleg: annak a politikában igen keveset használt tényezőnek következménye, amit őszinteségnek hívnak. A román kormány őszinte nyíltsággal tárta fel elgondolásait a román nép közművelődési és gazdasági meg erősítése tekintetében. Ma ugy az országban, mint a határokon túl jól tudják mit akarunk, milyen célt követünk. A meglepetéseket és nehezteléseket jóeleve kizártuk. Ugyanakkor azonban a kormány világosan körvonalazta a kisebbségi élet irányát, perfid számítások nélkül biztosítva azoknak a fejlődését, akik a román állam lojális polgárainak bizonyulnak. Ilyen módon a bonyodalmatok kezdettől lehetetlenné tették.

„Világos számítás, hosszú barátság”, — mondja a latin közmondás. A román kormány pedig minden áron a világos számítások elvét követte. Így is történt. Ezek a számítások őszinte módon mutatják be állampolitikai számításukat. Az erdélyi magyar lapok hangja bizonyítja, hogy az őszinteség rendszerét megértették és kedvelik értékeltek. Több nem is kell egy eredményes meggyőzés biztosítására.

Csalhatatlan jelek

Irta: VALENTINE PARSON

John barátommal félév óta nem találkoztam. Közben megnősültem, három hónapot töltöttem a feleségemmel Indiában és Londonba visszaérkezésem óta annyira elfoglalt az üzletem, hogy még a klubba is csak elvétve jártam el. Egy este a klub olvasótermében felfedeztem John barátomat. Ő is megörült, amikor megpillantott és azonnal egy csendes szobába vonultunk vissza, hogy egy-két pohár whisky mellett megbeszéljük mindazt, ami legutóbbi találkozásunk óta történt. Oxfordi egyetemünk után változatlanul fennmaradt kettőnk szoros barátsága, bár az utjaink elváltak, mert én apám nagy behozatali üzletébe léptem be, míg John tudományos kutatásokkal foglalkozott. Már régebben egyszer arról tartott nekem előadást, hogy az ember tenyerén látható vonalakból csalhatatlan biztonsággal meg tudja ítélni az illetőnek jellemét, hajlamait, egész lelki összetételét. A kézből jóslást tudvalevőleg nem John barátom fedezte fel, de meglepett, hogy olyan rajongó meggyőződéssel hirdeti a tenyérből való olvasás csalhatatlan voltát.

Amikor most újabb találkozásunk alkalmával, megtudta, hogy közben megnősültem, amiről azért nem értesült, mert ő is hosszabb időt töltött külföldön, komoly szemrehányás hangján mondta:

— Öreg barátom, nagy hibát követtél el, hogy előbb nem nézted meg velem a menyasszonyod, illetve most már feleséged tenyerét. Különb, természetesen szívből kívánok neked minden jót.

Jót nevettem a furcsa gratuláción és megnyugtattam John-t:

— Ne félj, barátom, nem mulasztottam el semmit sem, mert a feleségem olyan természetes, nyíltlelkű, vidám teremtés, hogy a tenyere bizonyára nem rejteget titkos, ijesztő jeleket.

John csóválta a fejét és így szólt:

— Adja Isten, hogy ne érjen csalódás, bár a történelem feljegyezte, hogy még Sokrates hírhedten szémbes élettársa Xantippe is bájos, jókedvű feleség volt a mézeshetekben. Mégis szeretném a feleséged kezét látni, hogy legalább megnyugvást szerezsek magamnak. Ne félj, ... ha kedvezőtlen

dolgokat olvasnék ki belőle, most már ugysem árulnám el neked.

— Nagyon kedves vagy John, — feleltem — de igazán nem érdekelnek a feleségem tenyerének vonalai. Ezek ismerete nélkül is nagyszerűen megértjük egymást.

A barátom nem könnyen engedett.

— Nincs igazad. Nem tudhatod, hogy nincs-e a feleségednek valami örökölt sajátossága, aminek ismerete nagy lelki válságok megelőzését teheti lehetővé.

— Hiszen azt mondtad, hogy ugyse mondanád már meg, ha ilyesmit állapítanál meg — vágtam vissza.

— De mindenesetre figyelmeztetnélek, hogy mire kell vigyáznod — erősködött a barátom.

— Ezek szerint senkinek se volna szabad megnősülni.

— Ellenkezőleg, a házasság sok veszedelmét lehet megelőzni, ha módunkban van a végzet rejtett utjaira bevilágítani. Ha tőlem függne, kötelezően elrendelném, hogy a házasság megkötése előtt hivatott szakemberrel állapítsák meg mindazt, amit a tenyér vonalainak az avatatlan számára kifürkészhetetlen rajza elárul.

Megvallom, kissé gondolkodóba ejtettek John barátom szavai. Hogy a kínos beszélgetést más utra tereljem, így szóltam:

— Hát te nem szándékszol megnősülni?

— Dehogynem ... de addig nem nősülök meg, míg nem találok olyan lányt, akinek a tenyere tökéletesen megnyugtat engem.

— Ezt félre is lehetne érteni — jegyeztem meg mosolyogva, hogy tréfára fordítsam a beszélgetést, de John komoly arccal folytatta:

— Elárulhatom, hogy már két év óta keresem az ideális tenyert, de eddig minden esetben találtam a tenyér rajzában nyugtalanító vonalakat.

Végül megígérttem Johnnak, hogy alkalmat adok arra, hogy feleségem tenyerén helyszíni tanulmányokat folytasson, de magamban elhatároztam, hogy ez elől feltétlenül kitérek. „Ki tudja, mit talál kisütni...” — gondoltam magamban.

Két évig nem találkoztam John barátommal, mert közben a vállalatom bombay-i fiókját vezettem be az ottani piacon. Londonba visszaérkezé-

sem után egy étteremben láttam viszont John-t, egy fiatal nő társaságában. Nagy örömmel mutatta be a menyasszonyát és boldogan mondta:

— Barátom ... eszményi tenyér ... igazgyöngy ... állhatatosság, hűség, munkakedv, egészség ... amit akarsz!

A fiatal nő jókedvűen tartotta oda a kezét, amíg John nekem a tenyere vonalainak rajzát magyarázgatta.

— És mi újság nálatok? — mondta John a bemutatkozó előadás után. — Még tartozom neked a feleséged tenyerének megvizsgálásával.

— Ő ... köszönöm, nem terhellek ezzel, — tiltakoztam — nem vagyok a jövőre kíváncsi. Ed-dig semmi se zavarta a családi boldogságomat és ez nekem elég.

John kicsinylő kézmozdulattal jegyezte meg:

— Elavult felfogás! De ahogy akarsz ...

Johnnal újra egy évig nem találkoztam. Az elutasító viselkedésem sérthette az önérzetét, mert még a klubba sem járt el, ahol korábban találkozni szoktunk. Egy nap az uccán hirtelen szembekeverültem vele. Feltűnt, hogy nagyon rossz színen van és nem nagyon igyekszik beszélgetésbe bocsátkozni.

— Hogy vagytok? Rég nem láttalak, — mondtam és hozzátettem: — valamelyik este találkozhatnánk. A két asszony még nem is ismeri egymást.

John szomorúan legyintett:

— Elkéstetek az ismerkedéssel, mert elváltunk. A feleségem félévi házasság után elhagyott.

— Elhagyott? — kérdeztem, meglepetten. — Hiszen a kezéből minden jót és szépet olvastál ki.

— Éppen a kézben rejlik a hiba — jegyezte meg John.

— A kézben? Talán tévedtél a feleséged tenyerének megítélésében?

— Dehogyan tévedtem! Amit a feleségem tenyeréből kiolvastam, az mind százszázalékosan bevált. Tökéletes, drága páratlanul jó asszony volt.

— Hát mi volt a baj?

— Az volt a baj, hogy sohasem tanulmányoztam a saját tenyeremet.

John szomorúan legyintett, némán megszorította a kezemet és eltűnt a tömegben.

Január 21-én AMEFA nagy-bál a Bulevardul (Központi) összes helyiségeiben

Silviu Dragomir dr. kisebbségi főköormánybiztos kimutatást kér az állampolgársági névjegyzékből kimaradt nagyváradi nyugdíjasokról

A nyugdíjnélküli nyugdíjasok reménykedve várják helyzetük rendezését Bethlen György gróf eredményes intervenciója

Nagyváradról jelentik: Több ízben foglalkoztunk már azoknak a nyugdíjasoknak, özvegyeknek és hadiárvának a helyzetével, akik hónapok óta nem kapják meg illetményeiket, mert annakidején elmulasztották felvételni magukat az állampolgársági névjegyzékbe. Nagyváradon négyszázra tehető a hasonló sorsú nyugdíjasoknak a száma. Érdeklükben mind a nyugdíjas-egyesületek, mind Cadariu pénzügyigazgató is több ízben fordult a központi nyugdíjpénztárhoz, kérték az ügy rendezését s a nyugdíjak kiutalását.

A magyar nyugdíjasok ügyében Soós István dr. ügyvéd több ízben is közbenjárásra kérte fel dr. gróf Bethlen Györgyöt, aki ugyancsak tábornok királyi helytartónál, mint Dragomir Silviu dr. kisebbségi főköormánybiztosnál közbenjárta az ügy érdekében. Dragomir főköormánybiztos az első közbenjárás alkalmával kijelentette, hogy a nyugdíjasok saját hibájukból maradtak ki az állampolgársági listából, mert lett volna idejük felvételni magukat. Ezután Soós István dr. felkereste Chirila Augustin nagyváradi polgármestert s hiteles bi-

zonyítványt kért arról, hogy egyedül Nagyváradon hányan maradtak ki az állampolgársági listából. A város által kiállított okmány szerint Nagyvárad nyolcvanhatezer lakosa közül mindössze ötvenháromezer rendelkezik állampolgársági bizonyítvánnyal, ami azt bizonyítja, hogy itt nem egyesek rosszakaratáról, nem hanyagságáról van szó, hanem olyan helyzetéről, amelynek megoldása kormányintézkedést kíván.

Az igazolványt dr. gróf Bethlen György átadta Dragomir főköormánybiztosnak, aki az újabb tárgyalások során felkérte a magyarság képviselőit, hogy sürgősen terjesszék be azoknak a nyugdíjasoknak, hadiözvegyeknek és hadiárvának a kimutatását, akik már hónapok óta nem kapják illetményeiket s közbelépésük elintézése érdekében. Ezek után eljuttatták a főköormánybiztosnak a nagyváradi pénzügyigazgatóság kimutatását, a járandóságait hónapok óta nélkülöző nyugdíjasokról s a nagyváradi nyugdíjasok most reménykedve várják, hogy végre hozzájutnak hónapok óta visszatartott nyugdíjukhoz.

Csáky gróf magyar külügyminiszter:

„Továbbra is fennáll a német-magyar érdekközösség“

A hazaérkezett magyar államférfi érdekes nyilatkozata a berlini fogadtatásról

Budapest. (Rador.) Csáky István gróf magyar külügyminiszter berlini utjáról visszatérve a következőket mondotta a sajtó munkatársai előtt:

— Megelégedve és a legjobb benyomásokkal térek vissza Berlinből. A német-magyar barátság, amely már tradíció lett és amely annyszor bevált, biztosítja a tárgyalások szívélyes légkörét. A két ország közötti érdekközösség változatlanul megmaradt a csehszlovák válság felszámolása után is. Tudomásom szerint én vagyok az első külföldi államférfi, aki átléptem az új kancellári palota küszöbét. Magyarország mindig szem előtt fogja tartani ezt a barátj gesztust.

Csáky gróf látogatásának jelentősége az európai megbékélés szempontjából

A Berliner Tageblatt Csáky gróf utazásával kapcsolatban ezeket írja:

A bécsi uralkodók nagyon jól tudták, mit jelentenek a magyarok. Bismarck a magyar államférfiak közvetlen támogatásával hozta létre a Németország és az osztrák-magyar monarchia közötti kettős szövetséget. A harmadik birodalomnak népi alapon történő szervekedése összhangban áll azon magyarok építő törekvéseivel, akik Horthy Miklós kormányzó mögött állanak. Csáky gróf külügyminiszter látogatása nemcsak a két ország közötti kapcsolatokat juttatja kifejezésre, hanem sokat jelent az európai megbékélés szempontjából is. A külügyminiszter külpolitikája a magyar nemzeti öntudaton és annak felismerésén alapul, hogy az új rendszer megteremtette az alapot arra, hogy a népek egymásra találhassanak.

Hitler és Csáky gróf tárgyalásai

Német és magyar politikai körökben különösen azoknak a tárgyalásoknak tulajdonítanak nagy fontosságot, amelyeket Csáky István gróf Hitler birodalmi vezérrel és kancellárral folytatott. Erről a tárgyalásról hivatalos jelen-

tést nem adtak ki, de úgy tudják, hogy ezen a következőket beszéltek meg:

1. Magyarország kilép a Népszövetségből.
2. A magyar-csehszlovák viszály.
3. A 600 ezer főnyi németiség helyzete Magyarországon.
4. A magyar-jugoszláv kapcsolatok.

Ami Magyarország kilépését illeti a Népszövetségből, Csáky gróf kijelentette, hogy továbbra is a kommunistaellenes politikát fogják folytatni. Ha aláírják a kommunistaellenes egyszemélyes való csatlakozást, úgy a helyzet kényes lesz, mert mint népszövetségi tag találkozni kell a szovjetkormány képviselőjével. Ami a magyar-csehszlovák viszályt illeti, Csáky gróf közölte, hogy a bécsi döntőbírósi határozat megváltoztathatatlan. A magyarországi németiség helyzetének szabályozása halasztást nem tűr, mert éppen olyan jogokat kell, hogy élvezzenek, mint a Németországban élő népek. Miután nincs különbség a Németországban és a Magyarországon élő németek között.

Lemondott a szlovák kormány

Alkotmánypolitikai jelentősége van a Tiso-kabinet elhatározásának

Pozsonyból jelentik: A szlovák kormány csütörtök délelőtt fél 12 órai kezdettel tartott rendkívüli ülésén elhatározta lemondását, hogy a szlovák képviselőház elnöksége gyakorolhassa felségjogát az önkormányzatról szóló alkotmány-törvény határozata értelmében. A kormány lemondását Tiso József dr. miniszterelnök közölte Hácha államfővel és Sokollal, a képviselőház elnökével. Sokol délután 5 órára összehívta a parlament elnökségét, hogy indítványt készítsenek az új kormány kinevezését illetően. Hácha államfő péntek délelőtt 11 órakor fogadja Sokolt, hogy előterjesztesse az új szlovák kormány névsorát. Beavatott helyről származó értesülés szerint a szlovák

Göring Rómába készül?

Londonból jelentik: A News Chronicle értesülése szerint Göring vezértábornagy még január folyamán Rómába utazik. Látogatását magánjellegűnek tekintik, de biztosra veszik, hogy Göring Mussolini miniszterekkel fontos megbeszéléseket fog folytatni a róma-berlini tengely működésével kapcsolatban.

A Daily Mail és a News Chronicle azt jelenti, hogy Hitler birodalmi vezér januári beszédében bejelentette, hogy Göringet alkancellárnak és hadügyminiszternek nevezik ki, Fick helyébe pedig Himler kerül belügyminiszternek. Göbbels helyébe Dietrich sajtófőnök jön. A német birodalmi sajtófőnökség ezekről kijelenti, hogy azok teljesen alaptalanok és valótlanok.

Francia tábornok lett Tunisz hadügyminisztere

Párisból jelentik: Blanca tábornokot, Tunisz francia katonai parancsnokát a tuniszi kormány hadügyminiszterévé nevezték ki. Tunisz történetében első ízben fordul elő az, hogy egy franciát neveznek ki ebbe az állásba. A tuniszi hadügyminiszteri tárca, melynek eddig csupán formai jellege volt, most rendkívüli fontosságu. Katonai szempontból e kinevezés Franciaország tuniszi tekintélyének megerősítését jelenti. A tuniszi bevállalás csak hosszabb vonakodás után egyezett bele a kinevezésbe.

Djibutiból érkező jelentések szerint Olaszország megerősíti Adagalla városkát, mely hat kilométerre fekszik Francia és Angol Szomaljától. Adagallát összekötik az Eritreában fekvő Asap erődítménnyel.

Az ír nacionalisták

tovább folytatják bombamerényleteiket

London. (Rador.) Északírországi fővárosában, Belfastban bomba robbant a katolikus temetőben, ahol elpusztult egy kelta kereszt formájában épült emlékmű. A tettesek ismeretlenek. A feltevés az, hogy ír nacionalisták követkék el a merényletet, mert az ugyanezen helyen épült hasonló emlékművet szintén bombával pusztították el.

A Reuter-iroda jelentése szerint csütörtökön reggel a hajnali órákban abban a dél-írországi városkában, ahol Frank Chamberlain, az angol miniszterelnök fia néhány nap óta tartózkodik, egy bomba robbant, amelynek következtében számos épület ablaka betört, így azé a villáé is, ahol Frank Chamberlain tartózkodott. Valószínűnek tartják, hogy a terroristák nem merték azt a házat megközelíteni, ahol a miniszterelnök fia volt, mert az épületet rendőrtűzgyvönkök őrizték.

CORSO:

5, 7.15 és 9.15.

Asszonyi szeretet —
Asszonyi szenvedés

SCHEIDER MAGDA, Ivan PETROVICH
a főszerepben.

A szenvedély, a szerelem és a hősiesség filmje.

Református tea-estély január 28-án az Iparos Otthonban

Teofil Sidorovici és Eugen Titeanu a propaganda-szervezetek új célkitűzéseiről

Sidorovici főparancsnok meglátogatta Titeanu minisztert, aki nagy beszédben köszönte meg az elismerést

Bucurestből jelentik: Teofil Sidorovici, a Straja Tárii parancsnoka, dr. Stefan Soimescu tanár, Nissa Camarasescu kisasszony, Juganaru őrnagy és Ioan Dogorozzi társaságában meglátogatta a Wilson-uccában levő sajtó- és propagandaügyi államtitkárságot. A vendégek felkeresték az államtitkárság valamennyi tagozatát. A látogatás során elsőnek Teofil Sidorovici parancsnok mondott beszédet, aki többek között a következőket jelentette ki:

Elismerés Titeanu miniszternek

— Miniszter ur!
— Az országór intézmény vezetői szükségesnek látták, hogy meglátogassák Önöket és hogy meleg elismerésüket és köszönetüket fejezzék ki Önnek és az államtitkárságnak, amelyet Ön oly nagy hozzájárulással vezet, mindazokért a megmozdulásokért és tevékenységekért, amelyeket az országór mozgalom érdekében

Sidorovici országőrfőparancsnok

kifejtett. Megvallom Önnek, hogy az az együttműködés, amelyet Önökkel hajtott, a megalapítás legelső percétől a legharmónikusabb volt az államtitkárság és a Straja Tárii között. Köszönöm Önnek azt a szeretetet, amellyel az országór intézmény ügyét felkarolta. Miniszter ur, Ön az első, aki ezt a kitüntetést már az első pillanattól kezdve megérdemelte és öröm tölt el bennünket, hogy miniszter ur ennek a birtokába juthatott.

A propaganda új utia

— Arra kérjük Önt, miniszter ur, hogy a jövőben is biztosítson bennünket jóakaratu és szeretetteljes támogatásáról, mivel Ön ugyanúgy, mint mi, meg van győződve arról, hogy mindazt, amit a mozgalom keretében teszünk, a Hazáért, a Nemzetért és a Királyért cselekedjük. A magam részéről kidolgoztam egy propaganda-tervezetet, amely remélhetőleg az Ön tetszését is megnyeri. Arról lenne szó, hogy úgy a bel-, mint a külföldi sajtóban is, ismertté tegyünk és közöljük a hasznosnak vélt és reánk vonatkozó adatokat, valamint az Önök által meghonosított nevelési rendszert. Országunkat a lelkes fiatalságon keresztül kell ismertté tennünk. Ezek a fiatalok külföldre távoznak és a fiatal korban kötött barátságok egész életen át őszinték és bensőségesek maradnak. Az Önöktől kapott propagandaanyagot mindenüvé el fogjuk juttatni. Az ifjúság nemzetközi ünnepein és összejövetelein filmeket mutatunk be, a rádióban külön órát szentelünk a különböző országokkal való kapcsolatok kimélyítésére. Törekedni fogunk arra is, hogy minél több és változatosabb nemzeti ruhákat, nemzeti táncokat és énekeket gyűjtsünk egybe, amelyeket a külföldre távozó fiatalok által teszünk ismertté. Visszaemlékszem arra az időre, amikor egy román cserkész-különműny utazott a stockholmi jamboreera. A svédek nagyon keveset tudtak rólunk, amikor azonban fiaink bemutatták nemzeti táncukat, nemzeti viseleteinket és a közönség meghallotta népi énekeinket, behatóan kezdett érdeklődni országunk és népünk iránt. A határokon túl élő testvéreinkkel a legbensőbb kapcsolatokat tartjuk fenn. E célból a rádióműsorban egy órát szentelünk azoknak a román gyermekeknek, akik az ország határain kívül élnek.

Biztosak vagyunk abban, hogy az Ön által megígért „A nemzet felemelése az ifjúságon keresztül” című film rövidesen elkészül.

— El vagyunk ragadtatva mindattól, amit az államtitkárságon tett látogatásunk alkalmával tapasztaltunk, mi a Straja Tárii üdvözlését hoztuk el Önnek és biztosak vagyunk abban, hogy mindannyiunknak a „Hit, Munka, az Országért és a Királyért” a jelszava.

Titeanu miniszter válasza

Teofil Sidorovici parancsnok szavaira Eugen Titeanu sajtó- és propagandaügyi miniszter a következőkben válaszolt:

— Őszintén megvallom, hogy mélyen meghatótt a Straja Tárii teljes vezérkarának látogatása, élén ennek a királyi kezdeményezésnek nagyraihivatott parancsnok-

A király és a nemzet

— A Straja Tárii vezetősége által nyilvánított köszönet bizonyos mértékben hízegő reánk nézve, ugyanakkor azonban rámutat arra, hogy hol van szükség propagandára. Kötelességünknek tartottuk úgy tegnap, mint ma és holnap is, hogy segítségére legyünk ennek a királyi kezdeményezésnek. El kell ismernünk, hogy ez az előtti merésznek mondhatók volna, nem akar mást, mint Románia megszervezését. Ma a belső átalakulások és a külső veszedelmek idején, amikor az egész ország a király köré tömörül, amikor a nemzeti összetartás napról-napra erősödik, az egyetlen jelszó: A Király és a Nemzet, Munka és Hit! Ez nem más, mint az országórok jelszavának a visszhangja: Hit és Munka az országért és a Királyért!

— A Straja Tárii nagyarányú fiatal tartalék erejével felépíti a „Holnap Romániáját”. Hymódon a tökéletesedés fátyla nemzedékről-nemzedékre száll. Az országór intézmény által létesített iskolákból kerülnek ki azok a polgárok, akik hivatva vannak, hogy Romániát a győzelem országává emeljék. Az ifjúság előkészítésénél a Straja Tárii hathatós támogatásra talál a Társadalmi Szolgálat intézményében, valamint a propagandaügyi államtitkárságban. A propagandaügyi államtitkárság anélkül, hogy felhagyna eddigi munkájával, kötelességének érzi támogatni mindazokat a szervezeteket, amelyek az újjászületett Románia megteremtését mozdítják elő.

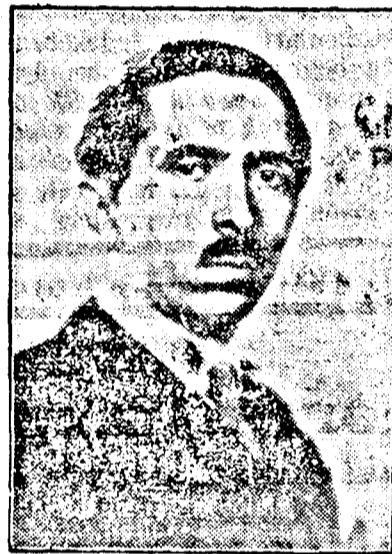
— Nem fejezhetem be szavaimat anélkül, hogy mint háborúelőtti cserkész és mint a Straja Tárii kitüntetettje, ne fejezzem ki köszönetemet mindazoknak, akik ennek az intézménynek az élén állanak, főképen

kával. Eljött, hogy köszönetét fejezze ki azokért a szolgálatokért, amelyeket tettünk, amelyekről mi nem szeretünk sokat beszélni. A hallgatás előkelősége lényegében a propaganda tevékenységének legpontosabban körvonalazott felfogása. Kétféle propaganda módszer van és minden országban ezeknek a propaganda szolgálatoknak a vezetői egyéni stílust vittek be a propagandába.

— Vannak zálos és folyton ismétlődő propaganda módszerek, amelyek egyáltalában nem törekvésnek arra, hogy elpalástolják propaganda céljukat. Van azonban más felfogás is; az, amelyik a miénk is. Az a felfogás, amely csak a munkát és annak értékét igyekszik emelni névtelenül.

— Véleményem szerint az a tényleges, amely propaganda-tevékenységet, tényeket és tetteket mutathat fel. A mi országunknak, amely jogaiban él, nincsen más propagandára szüksége, mint jogainak kiemelésére és szent igazságának pontos körvonalazására. Ez talán a legnehezebb propaganda, mert szükségszerűen megkívánja, hogy az államtitkárság közreműködésének hatása érezhetővé váljék mindenfelé, úgy belsőleg, mint külföldön is.

munkára mindannyiunk részére. Mindenki ott kell teljesítenie feladatát, ahova a kötelesség és bizalom alapja a jelenlegi parancsnoknak, Teofil Sidorovici őrnagynak. Az önök köszönete, amelyet egy látogatás

Titeanu sajtóminiszter

formájában juttattak el hozzám, újabb buzdítás lesz a litotta. Ha mindannyian teljesítjük kötelességünket, megerősítjük az országot.

— Ezzel a gondolatral zárom szavaimat: Éljen II-ik Carol király!

Kétszáz halálos influenza-megbetegedés volt eddig az idén Budapesten

Budapest. A déli lapok jelentése szerint az influenza-járványnak eddig 400.000 betege volt Budapesten. A járvány aránylag gyengébb le-

folyásu, de adódnak komplikációk is és ennek következtében eddig 200 a halottak száma.

Új amerikai terv a zsidó-emigráció rendezésére

Washington. (Rador.) Charles Dewey, amerikai pénzügyi államtitkár tervezetet nyújtott be az amerikai külügy hivatalban, amely szerint a különböző tartozásokat, a melyekkel európai államok az Egyesült-Ál-

lamoknak tartoznak Középeurópából emigrált zsidók gyarmatosítási költségeire fordítanak. A terv szerint egy nemzetközi gyarmatosítási pénzügyi intézetet létesítenének, a melynek részvényeit az Egyesült-Államok kapná meg.

URANIA PREMIERMOZGO Telefon: 12-32.

5, 7.15 és 9.15

Az 1938-as velenoi filmverseny győztese!

Vándorcirkusz (Nomádok)

francia rendezés: Jacques Feyder, főszerepben Hans Albers, Kamilla Horn, Françoise Rosay

V. ágváros cirkuszi attrakciók. Tigrisek, jegesmedvék, stb. és háttérben a lebilincselő, izgalmas, bővelkedő történetek

Szenzációs aktuális Metro-híradó. (Daladier látogatása a gyarmatokon)

Uj szabályrendeletet készített a városvezető úr:

1. Meggyorsítják a belső ügyvitelt 2. Szabályozzák az iktatószolgálatot 3. Átszervezik az irattárat

Érdekes újítások a város közigazgatási hivatalainak zavartalan működése érdekében

Aradváros vezetősége új szabályrendeletet készített a városházi belső ügyvitel szabályozására. Ez a szabályrendelet több újítást tartalmaz a legutóbb, ugyanezzel a céllal készített hasonló szabályrendelethez viszonyítva és ezeket a vonatkozásokat az alábbiakban közöljük:

Körütekintően szabályozták az iktatóhivatal munkáját, amit zökkenésmentessé kívánnak tenni, úgy a közönség által benyújtott iratok átvételé, mint a beérkezett iratok csoportosítása és elosztása tekintetében.

Az iktatóhivatal a jövőben csak déli 1 óráig áll a közönség rendelkezésére

s ezen túl a beérkezett iratmennyiség teljes feldolgozását intézi valamennyi tisztviselő. Az új szabályrendelet szerint ugyanis a hivatalos órák befejezéséig, tehát

fél kettőig minden aznap beadott iratot fel kell dolgozni, továbbítás és elosztás szempontjából.

Ezt az iktatóhivatal főnöke ellenőrzi a legnagyobb alaposággal és a munka elvégzéséért ugyancsak a hivatal főnöke felelős. Addig egyetlen hivatalfőnök sem hagyhatja el az iktatóhivatalt, amíg a szabályrendeletnek megfelelő anyag feldolgozás meg nem történt és ha ez nem fejeződik be fél kettőig, akkor a hivatalos órák befejezésén túl is dolgozniok kell a tisztviselőknek.

Az iktatóhivatal délelőtt 11—1 óra között szolgál felvilágosításokkal

és sem ez előtt, sem pedig ez után nem állhat ez irányban senki rendelkezésére.

A beadványok elintézésénél három minősítést alkalmaznak: 1. „Ma, nagyon sürgős“ (Azi, foarte urgent), 2. „Sürgős“ (Urgent), 3. Minden megjegyzés nélküli iratok, amelyeknek elintézése a rendes feltételek szerint történik. Nagyon sürgős iratok például táviratok, olyan munkálatok ügye, amelyek nem tűrnek halasztást, tüzesetek, betegség, járványos betegségek leküzdése, hófúvás, földomlás és általában minden olyan jelenség, vagy esemény ügyében iktatott beadvány, amely azonnali intézkedést igényel. Idetartoznak a közbiztonsági intézkedések is.

A „Sürgős“ jelzésű ügyek elintézési ideje legfeljebb három nap, míg a megjegyzés nélküli iratokat legkésőbb öt napon belül kell elintézni.

Kivételt képeznek azok az ügyek, melyeknek elintézése különleges tanulmányozást, vagy természeténél fogva hosszabb időt vesznek igénybe. Ilyen esetekben az elintézés legkésőbbi határideje 30 nap.

Minden hét szombatján a városi vezértilkár ellenőrzi a végzett munkát és áttanulmányozza a beérkezett iratokról, azok elosztásáról, valamint elintézéséről szóló kimutatást. Minden olyan esetben, amikor az elintézés késlekedik, vagy valamilyen zökkenő mutatkozik, a vezértilkár azonnal intézkedik:

Al késedelmesen, hibásan, vagy külföldi szempontból kifogásolhatóan dolgozó tisztviselőket megbüntetik.

Iratokat tanulmányozás végett még az előadók sem vihetnek el a városházáról és a városházán is csak azok számára engedélyezik az iratokba való betekintést, akik vagy személyes ügyükben járnak el, vagy pedig az ügyvédeknek, ha meghatalmazással rendelkeznek. Ebben az esetben is

polgármesteri engedély szükséges ahhoz, hogy bármilyen iratot rendelkezésére bocsássonak.

Az irattár átszervezéséről különben egyéb, részletes intézkedések is történtek. Az eddigi beosztási rendszert megváltoztatva, háromféle csoportra osztják az iratokat, a következő feltételek szerint: 1. Folyó ügyek és olyan iratok, me-

lyek három évnél nem régebbiek. 2. A visszamenőleg következő harminc éven belül keltezett iratok. 3. Kiselejtett iratok, amelyek között csak a közönséget közvetlenül érintő és történelmi jellegű akták szerepelhetnek, amelyekről különben kimutatást kell készíteni a régészeti múzeum számára.

Tisztviselők nem adhatnak közvetlen felvilágosítást az érdeklődő közönségnek, még az ügyvédeknek sem. Viszont a városi vezértilkár felhatalmazást nyer arra, hogy az érdeklődők számára kellő felvilágosítással szolgálhasson.

Tilos a közönségnek az iratokat hivatalról, hivatalra nyomon követnie s csakis hivatalos úton lehet az elintézés, vagy az iratok sorsa felől érdeklődni.

Megszervezi az új szabályrendelet — amely különben minden vonatkozásban alkalmazza a polgármesteri ellenőrzés széleskörű gyakorlását, — a rendszeres és állandó délutáni munkaszolgálatot, ami akkor működik, amikor délután nincs hivatalos óra. Szolgálatos rendszer alapján minden délután egy irodafőnök és két gépiró dolgozik ezen a városházán. A délutáni szolgálat munkaideje 4 órától 7 óráig terjed, ünnepnapokon pedig délelőtt 9 órától 12 óráig tartanak szolgálatot a soros munkások. Ez a munkaszolgálat azonban csak belső ügyvitel szempontjából használható fel s nem áll a közönség rendelkezésére.

Nagy figyelmet fordított a városvezetés a szabályrendelet összeállításánál arra, hogy az iratoknak az elintézése ne szenvedjen halogatást, késedelmet, különböző bürokratikus nehézségek miatt.

Igy például olyan esetekben, amikor valamilyen kezelési hibát észlel az elintézési folyamat során valamelyik hivatal, akkor mellőzi a hivatalos úton való visszaküldést és megkeresést, hanem minden alkalommal maga a hibát megállapító hivatal főnöke köteles az irattal felkeresni azt a hivatalt, ahol a hibát elkövették és a soron kívül, azonnali elintéztést személyesen kell keresztülvinnie.

A francia sajtó szerint

Nagyhorderejű tervek állanak Ciano, Ribbentrop és Beck külföldi látogatásai mögött

A bélyei megbeszélések és a kialakuló új magyar—jugoszláv viszony

Belgrádból jelentik: Ciano gróf olasz külügyminiszter csütörtökön a jugoszláviai Bélyébe érkezett. Festői népviseletbe öltözött tömeg üdvözölte az élen Stojadinovics jugoszláv miniszterelnökkel és Indelli olasz követtel. — Ciano az elhangzott üdvözlő szavakra a fasiszta Olaszország üdvözlését tolmácsolta. Egy hölgy hatalmas virágcsokorral kedveskedett az olasz államférfinek, majd hagyományos szokás szerint kenyeret és sötét nyújtott át neki.

Ciano és kísérete délelőtt Bél-Monostorra érkezett, ahol Stojadinovics miniszterelnök fogadta. A szokásos üdvözlések után Stojadinovics miniszterelnök és Ciano gróf külügyminiszter reggelin vettek részt, majd autókkal folytatták utjukat a vadászterületre.

— Látogatásom többek között kifejezésre juttatja — mondotta — a két szomszéd ország barátságát. Ez a barátság pedig azon a szerződésen alapszik, amelyet két esztendővel ezelőtt írtunk alá. Olaszország és Jugoszlávia barátságos együttműködése igen hasznos eleme a dunavidéki béke fenntartásának.

Róma. Ciano gróf és Stojadinovics jugoszláv miniszterelnök megbeszéléseit Rómában igen nagy érdeklődés előzi meg. Az olasz lapok Ciano gróf jugoszláviai utjának fontosságát különösen az alábbi négy szempontból emelik ki:

1. A jugoszláv külpolitikai együttműködés a Róma—Berlini tengellyel.
2. Magyarország és Jugoszlávia közeledése.
3. Jugoszlávia és Olaszország gazdasági kapcsolatainak kifejlesztése.
4. Jugoszlávia és Olaszország kulturális kap-

csolatainak további fejlesztése.

A Corriere della Sera szerint a bélyei találkozóknak kimondottan politikai jellege van. A Popolo d'Italia különösen a magyar—jugoszláv kapcsolatok fontosságát emeli ki. Magyarország — írja a lap, — ma az egyetlen lányszem, amely még hiányzik Jugoszlávia baráti köréből. Magyarország és Jugoszlávia viszonyának végső rendezése nem ütközik leküzdhetetlen nehézségekbe és most már tulajdonképpen csak formai nyilatkozatra van szükség, hogy ez a viszony barátsággá alakuljon át.

Ciano gróf jugoszláviai utazásával kapcsolatosan a francia lapok véleményei az alábbiakban jutnak kifejezésre:

A Journal: Ez az utazás Rómában és Berlinben elhatározott terv alapján történt és következménye az olasz külügyminiszter magyarországi. Csáky gróf berlini, Beck lengyel külügyminiszter berchtesgadeni látogatásának. Rövidesen következik Ribbentrop és Ciano utazása Varsóba. Milyen célt követnek Berlinben és Rómában? Azt akarják-e elérni, hogy a dunai és balkáni államok lépjenek ki a Népszövetségből? Ha a fasiszta diplomáciának ez a terv sikerül, úgy ezeknek az államoknak nincs más biztosítékuk, mint Németország és Olaszország jóakaratainak megszerzése.

Az Excelsior azt állítja, hogy az olasz terv a Balkán államokat el akarja szakítani a kollektív biztonság nemzetközi rendszerétől és Közéneurópaiban antikommunista blokkot akar létrehozni, amely azonban éppen olyan ellenséges magatartást tanúsít Franciaország és Anglia ellen, mint Szovjetországgal szemben.

RENDSZERES UTAZÁSOK

A KOVETKEZO ALLAMOKBA:

Egyesült Államok

Kanada

Ausztrália

Közép-Amerika

Kuba, Mexikó

Délamerika

Argentína—Paraguay—Uruguay

Afrika (Marokkó)

holland, belga és francia gőzösökkel

Egyiptom és Palesztinába

a Serviciul Maritim Roman gőzösivel.

Információk és prospektusok a vezérképviselőnél:

Holland-Amerika Linie

L. H. Lazarovitz ur vezetése alatt

ARAD, Cal. Banatului 2. Telefon: 1350

BUCURESTI Calea Victoriei 70. et. I.
Tel. 4. 41. 65.

TIMIȘOARA, Str. Venetia No. 2.
Tel. 39—89.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőncím: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre . . . 540 lei || Negyedév. e 210 lei
Félévre . . . 420 „ || Egy hó. apra 70 „

ROOSEVELT MENÜJE

Az amerikai közvéleményt egy érdekes kérdés foglalkoztatja az utóbbi időben és pedig az, hogy: „Mit eszik Roosevelt elnök reggelire?” A problémát maga Roosevelt elnök indította el, aki a North Carolina egyetem hallgatóinak egy küldöttsége előtt kijelentette, hogy tökéletesen híve a demokráciának és a liberalizmusnak, nem akar diktatúrát bevezetni és nem igaz az, hogy naponta reggelire egy sült milfhomost eszik meg. Kedvenc étele ezzel szemben — a rántotta.

A republikánus sajtó a beszéd elhangzása után azonnal támadást indított Roosevelt ellen és a lapok között kezdtek azoknak a milliósoknak névsorát, akiket Roosevelt már „mezevett”, majd pedig megemlítették, hogy a Wall Street fölkészült arra, hogy Roosevelt nyáron sült meg a bankárokat. A Roosevelt-párti sajtó ezzel szemben azt hangoztatja, hogy Roosevelt az évében is mérsékelt és szerény. A „New York Times” közli Roosevelt aznap reggeli menüjét, amelyen a diákokhoz intézett beszédét elmondotta. Az említett közvetlenhangú beszéd után Roosevelt népszerűsége csak növekedett és ez abból a szempontból is jelentőséggel, mert nem kis mértékben ettől a népszerűségi lögé, hogy ki lesz az Egyesült Államok jövő évi elnöke.

Az amerikai közvéleménykutató intézet jelentése szerint jelenleg a szavazók 55.5 százaléka foglal állást Roosevelt mellett, a gyakorlat azonban azt bizonyítja, hogy általában az amerikai közvélemény nem helyesli az elnök harmadszori újraválasztását. A nagyjövedelmű szavazók közül ehhez 34 százalék, a kisjövedelműek közül 71, míg a közepes jövedelműek közül 51 százalék járulna hozzá.

Abban az esetben, ha Rooseveltet nem választják meg újból, felvetődik a kérdés, hogy kinek vannak esélyei? A köztársaságiak Thomas A. Dewey-t akarják jelölni. Dewey neve egy évvel ezelőtt még ismeretlen volt. Ekkor Newyorkban nagyszerű küzdelmet kezdett a gangszterek ellen és így lett népszerűvé. Szó van még Bandenberg és Tatt szenátorok jelöléséről. A negyedik helyen áll Hoover és Landon, aki 1936-ban Rooseveltet ellentete volt. Valószínű azonban, hogy a jövő évi elnöke a „közép” sorából kerül ki. Thomas Dewey liberális ember, aki sok régi liberálisnak nem tetszik, mert túlságosan „bal”-ra áll. Másrészt pedig sok demokrata örülne neki, ha Rooseveltet kevésbé radikális lenne és kicsé „jobb”-ra lendülne.

— IDŐJÓSLAT. Részben felhős idő, gyenge déli szél és a hőmérséklet némi csökkenése várható.

— Maria anyakirályné emlékezte. Bucurestiből jelentik: Szombaton lesz hat hónapja Maria anyakirályné elhunytának. A curtea de arges-i székesegyházban és az ország valamennyi templomában gyászistentiszteletet tartanak.

— Gusztáv svéd király a stockholmi román követ vendége volt. Stockholmból jelentik: Gusztáv svéd király tegnap megjelent azon a villásreggeli, amelyet Barbu Constantinescu, Románia stockholmi meghatalmazott minisztere és neje adtak. A villásreggeli után bridz következett.

— Mária olasz királyleány és Bourbon Lajos pármal herceg esküvője. Rómából jelentik, hogy Mafalda hercegnő állapota örvendetesen megjavult. Ezért Mária királyleány és Bourbon Lajos pármal herceg esküvőjének, melyet Mafalda hercegnő betegsége miatt halasztottak el, most már semmi akadály sincs. Hivatalos jelentés szerint az esküvőt január hó 23-án tartják meg.

— Lebrun francia köztársasági elnök és felesége március 21-én adja vissza az angol királyi pár látogatását. Párisból jelentik: Lebrun köztársasági elnök és felesége március hónapban adja vissza Londonban az angol királyi pár látogatását. Eddigi terv szerint a francia köztársasági elnök március 21-én érkezik meg Londonba.

— Marta Alexandru dr. királyi helytartó köszönete Aradváros karácsonyi és újévi jókívánságáért. Temes-tartomány kormányzóságától most érkezett meg az aradi polgármesteri hivatalhoz az a válaszirat, amelyet Marta Alexandru dr. királyi helytartó irt, válaszképpen a Vlad Alexandru tábornok-polgármester által karácsonykor és ujesztendő alkalmával küldött jókívánságokra. Marta Alexandru dr. helytartó közvetlen szavakkal fejezi ki köszönetét a szerencsekívánatokért és a maga részéről is minden jót kíván egy a polgármesternek, mint a város egész lakosságának.

— VLAD POLGARMESTER A FERDINAND-REND LOVAGJAINAK EBÉDJÉN. Vlad Alexandru tábornok polgármester meghívót kapott a királyi udvartól a Ferdinand-rend lovagjainak szokásos évi diszebedjére. A megtisztelő meghívásnak eleget téve, a polgármester Bucurestibe utazik.

Új találmány: Az alumíniumhegedű

Egy néhány év óta Turinban élő, Giuseppe Musciacchio nevű fiatal tarantói munkás utjlpusu, teljesen alumíniumból készült hegedűt készített, amelyet nagy sikerrel már ki is próbáltak, többek között, egy, a milánói rádió adott érdekes koncert alkalmával, amikor egyidőben négy ilyen hangszeren játszottak.

A Musciacchio által konstruált hegedű három lapból áll (felső, alsó, oldallap), melyek alapos és hosszú hevítésnek alávetett alumíniumlemezekből készültek. A hevítés célja az volt, hogy a lemez „inél” többet veszítsen ruganyosságából. A hegedűnyag nyomatott alumíniumból készült; az S-alaku rések keskenyebbek, a láb és a húrdeszka alacsonyabbak, mint a rendes hegedűkén.

— Apor Gábor báró pápai bemutatkozása. Vatikánvárosból jelentik: XI. Pius pápa csütörtökön kihallgatáson fogadta Apor Gábor báró magyar követet, aki ányújtotta vatikáni magyar követté való kinevezéséről szóló megbízó levelét.

— A Balkán-államok bankkormányzóinak ülése. Belgrádból jelentik: A Balkán-államok bankkormányzóinak ülésén a nézetek teljes azonosságát állapították meg. A tárgyalások során annak szükségességét hangsúlyozták, hogy fennmaradjon a világ fontosabb devizáinak stabilitása.

— Az ORT átszervező tanfolyam. Bucurestiből jelentik: A munkügyi miniszterium engedélyt adott az ORT egyesületnek, hogy a zsidó ifjúság részére átszervező tanfolyamokat létesíthessen a kivándorlás elősegítésére.

Maradók vásznak ismét érkeztek a STRASSER-cégtől.

— DÁMBOVIȚA-N NYILIK AZ ORGONA ÉS VIRÁGZIK A CSERESZNYEFA. Rendkívüli természeti tüneményt jelentenek Targovistéről. A hír szerint számos DámboviȚa megyei községben a napok óta tartó szokatlanul meleg idő hatása alatt virágzik az orgona és virágba borultak a cseresznye- és meggyfák. Tegnap délben Targovistén tizenkilenc fok meleg volt, ami szintén páratlan eset. Emberemlékezet óta nem volt Targovistén január tizenkilencedikén tizenkilenc fok meleg.

— Török vendégek a sajtó- és propagandaügyi miniszteriumban. Bucurestiből jelentik: Érdekes látogatók jártak kedden a propagandaügyi miniszteriumban. Titeanu sajtó- és propagandaügyi miniszter egy negyven tagú török diákcsoportot fogadott, akiket Hifzi Veldot professzor, az isztambuli egyetem jogi fakultásának tanára vezetett.

A lovag

— ...aki pedig Greta Garbonak bajszát mérészel rajzolni, annak velem gyűlök meg a baja!!!

„Deritse ki!”

Teljesen újszerű, páratlanul érdekes rejtvenyjátékot közöl az Aradi Közlöny. Ramsey Kenyon, a Scotland Yard detektívje Amerikában tartózkodik és onnan küld naponként ravaszul megfogalmazott: távirati jelentéseket főnökének, Sir Albert Wiggin főfelügyelőnek Londonba. A jelentésekből rekonstruálható egyes szenzációs bűnesetek egész tényállása a nyomozással együtt — és az olvasó feladata, hogy megtalálja a fogas bűnelgyvi problémák megoldását, amely a táviratok szövegének alapos tanulmányozása és némi fejlődés árán mindig megállapítható.

Ramsey Kenyon kilencedik távirata:

Newyork, dátum

Sir Albert Wiggin főfelügyelő Scotland Yard London stop Rendőrséggel együtt megtaláltuk Helén Ryder borzalmasan összegezt holttestét a ház pincéjében stop Holttest mellett összetört benzinespalack maradványal stop Helén lére Harry Ryder szerint Helén ruhát tisztított benzinnel és az üveg felrobbant kezében stop Jobbkarja teljesen elszenesedett stop Harry elmondja hogy éppen lejött a pince lépcsőjén amikor a tragédia történt stop Ő maga szemüveget visel stop Tűzoltó szakértő szerint tüzet öngyulladás is okozhatta esetleg sarokban álló kályhából kipattanó szikra gyújthatta lángra a benzint stop Helénen gumikesztyű volt stop Rendőrség hajlandó elfogadni baleset teóriát én azonban bebizonyítottam hogy gyilkosság történt stop

RAMSEY KENYON

Harry Ryder egy lényeges hibát követett el, amely aztán a villamosszékre juttatta. Ezt az egy hibát fedozte fel rögtön Kenyon vallomásában. Mi a hiba?

A fenti rejtvenyünk megfejtését január 23. hétfő esti 7 óráig kell kiadóhivatalunkba eljuttatni. A vidéki megfejtők esetében a posta pecsétjének dátuma a mérvadó. Az elkésve érkezett pályázatokat nem vehetjük figyelembe. A pályázathoz mellékelendő a „Deritse ki!” rovatunk címe!

— ZÜRICH I TÖZSDEZARLAT: London 20.74, Newyork 442 és háromnegyed, Brüsszel 74.86, Miláno 22.30, Amszterdam 240.32 és fél, Berlin 177.65, Szófia 540, Prága 15.16, Varsó 83.60, Belgrád 10, Bucuresti 3.25.

— Új arcképes italmérséi engedélyeket ad ki a pénzügyminiszterium. Bucurestiből jelentik: Miután a pénzügyminiszterium ellenőrző közegei megállapították, hogy az italmérséi engedély tulajdonosok gyakran törvényes rendelkezések ellenére harmadik személyeknek bérbeadják jogukat, elrendelte az italmérséi engedélyek kicserélését. Az italmérséi engedélyeket a jövőben az engedélyes alkalmazottainak fényképével is el látják.

Mindennemű szurást, szaggatást megszüntet a Diana sósorszesz bedörzsölés.

— Elbocsátották a szatmári városi tisztügyészt. Megirtuk, hogy a szatmári városházán dr. Gherman Joe közigazgatási vezérfelügyelő vizsgálatot tartott. A vezérfelügyelő megállapította, hogy dr. Benea Stefan volt polgármester törvénytelen módon nevezette ki magát városi tisztügyésszé. Hanzu királyi helytartó, a vezérfelügyelő megállapításai alapján dr. Benea Stefan kinevezését megsemmisítette. A királyi helytartó határozata kedden érkezett meg Szatmárra. A városi ügyésség vezetését Moys Victor polgármester dr. Boca Nicolae rangidős ügyészre bízta.

— SCALA-mozi közli: Ma mi mondjuk, holnap az egész város beszéli, hogy a „JÉGPOKOL” Dorothy Lamour világhírnéje, az utóbbi évek legnagyobb szenzációja.

— Tovább garázdálkodnak Aradon a betörők. Vakmerő betörést követtek el eddig még ismeretlen tettesek az elmúlt éjszaka folyamán úvegy Buvár Mihályné aradi lakosnő Tribunal Corches-Ucca 105 szám alatti lakásába. A betörők felbontották a háztetőt és azon keresztül behatoltak a padlásra, ahonnan különböző holmikat zsákmányoltak. Az ellopojt tárgyak értéke meghaladja az ötezer leit.

— Tűzveszedelmet okozott egy állatkinzó gyermek. Ploestiből jelentik: Ion Gheorghe Manta, 12 esztendő, Vlădeni községbeli gyermek szülei távollétében petroleummal leöntött egy macskát és a szerencsétlen állatot meggyújtotta. A macska élő fátylaként rohant az udvarra, ahol meggyújtott egy szénakazalt. A tűz elharpódzott és csak nagy nehézségek árán tudták megfékezni.

Hét biztos módszer, hogyan lehet megszabadulni a férjtől

Newyorkból jelentik: A maga nemében különös tárgyú könyv került az amerikai könyvpiacra. Szerzője Miss Margaret Devereux vénkisasszony, aki művében megírja azt a hét biztos módszert, amellyel egy asszony megszabadulhat a férjétől. Ez a hét módszer a következő:

1. Akaszkodj bele minduntalan férji társalgó partnered szavaiba. Így eléred, hogy szörszálhasogatónak fog tartani.
2. Ha valamiről kezd beszélni, vágj gyorsan közbe és merítsd ki a témát.
3. Igyekezz, hogy tiéd legyen az utolsó szó.
4. Dicselkedjél, hogy senkivel sem történtek még olyan nagyszerű dolgok, mint veled.
5. Társalogni vele úgy, mintha az egész terem hallgatóságának tartanád előadást.
6. Ne fogj ki soha a szóból.
7. Légy önző a végtelenségig. Ez önmagában felér mindazzal a kellemetlenkedéssel, amelyet az előbbielek követésével szerezhetsz férjednek.

Margaret Devereux mindenestre sikerrel alkalmazhatta a férfileiriasztás módszerét, hiszen Miss maradt. Érdekes lenne azonban, ha egyszer a férfifogás művészetéről is könyvet írna.

— A bolgár királyi család tagjai Rómában. Szófia-ból jelentik: Boris bolgár király, Cyrill herceg és Eudoxia hercegnő Rómába utaztak, ahol részt vesznek Mária Savoyai hercegnő Luigi Bourbon pármal herceggel való esküvőjén.

— Miért mondott le a török hadügyminiszter? Ankarából jelentik: Jelentették, hogy a török nemzetvédelmi miniszter lemondott. Hivatalos török közlés szerint Dzsedal Bajar török miniszterelnök a török néppárt parlamentari csoportjának egyik ülésén bejelentette, hogy a hadügyminiszter azért mondott le, mert nem akarja semmiképpen sem befolyásolni, vagy megakadályozni annak a bírósági eljárásnak menetét, amelyet bizonyos repülőgépszállítással kapcsolatban indítottak.

— Bucurestibe utazott Budapestről ifj. Henderson. Budapestről jelentik: Ifj. Arthur Henderson, az angol alsóház tagja, aki vasárnap érkezett a magyar fővárosba, szerdán kihallgatáson jelentkezett Morthy kormányzó-nál. Az angol képviselő délután Bucurestibe utazott.

— Chvalkovszky szombaton utazik Berlinbe. Prágából jelentik: Hivatalosan közlik, hogy Chvalkovszky külügyminiszter január 21-én indul el Berlinbe.

— Külföldiek összejárása Svédországban. Stockholmból jelentik: A svéd kormány elrendelte a külföldiek összejárását. Az idegeneknek be kell jelenteniük, miből élnek és svéd, vagy külföldi munkaadó szolgálatában állanak. Ugyiszintén közölniök kell: politikai menekültek-e, vagy egyéb okból jöttek Svédországba. A bejelentő nyilatkozatban fel kell tüntetniük szüleik vallását is.

— A Patronaj Egyesület bálja. Az aradi Patronaj Egyesület idén február 11-én rendezi bálját a Központi szálló nagytermében. Még mindenkinek élénk emlékeztetésben van az elmúlt évi bál szesz kimagasló eseménye a Patronaj Egyesület bálja, amely akkor is egyike volt a legkitünőbb sikerült estélyeknek. A szakavatott kiténő rendezőség ezidén is megrendezi a bál-estét, mely iránt most is igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Bánffy Dezső báró meghalt Svájcban. Budapestről jelentik: Báró Bánffy Dezső, az erdélyi magyar kisebbségi élet egyik vezető tagja hosszas szenvedés után Svájcban meghalt. Unokája volt néhai Bánffy Dezső báró magyar miniszterelnöknek. Holttestét Kulozvára szállítták és ott temetik el.

— A román-angol társaság új elnöke. Bucurestiből jelentik: Tilea Viorelnek, az új londoni követnek kinevezése folytán megüresedett elnöki tisztségre a román-angol társaság Caranfil Nicolaet választotta meg.

— Munkanélküli segélyek kiosztása. A városi népjóléti ügyosztály felhívja a munkanélküliek figyelmét, hogy a bönok kiosztása a következő sorrendben történik: Január 20-án délelőtt 8—1-ig az 1—300. sorszámuak, délután 4—6-ig 301—450 sorszámuig, Január 21-én a 451. sorszámtól folytatólagosan. A népjóléti hivatal felkéri a munkanélkülieket, hogy személyesen jelentkezzenek.

— Kazaltüz Zsigmondháza. Csütörtök este Wagner Ferdinand zsigmondházi fakereskedő házában udvarán kigyulladtak a szalmakazlak. Azonnal értesítették a tűzről a zsigmondházi, majd pedig az aradi tűzoltóságot és ezeknek tagjai a tüzet rövidesen elfoltották. A kár az eddigi becslések szerint ezer lelt tesz ki.

— Jogászbál Nagylakon. Régen tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg a szombati jogászbál iránt Nagylakon és környékén. Hosszu évek óta ez az első nagy báli eseménye Nagylaknak és a társadalom színe-java megjelenik a nagysikerűnek ígérkező mulatságon, amelynek fővédnöke maga Orezeanu Romulus, az aradi törvénytörvények főelnöke lesz. A jogászbálra Aradról is számosan utaznak ki Nagylakra.

— Eltűnt aradi diákok. Tegnap délelőtt két eltűnési esetet jelentettek be az aradi központi rendőrség bünyügyi osztályán. Codrean Tralan mikalakai tanító közölte a rendőrséggel, hogy 15 éves fia, aki az aradi Moise Nicoară-lleceum növendéke, január 17-ike óta nem tért haza szülei lakására. — Hasonló feljelentést tett Jurca-ta Demian, Carol-körut 22. szám alatti lakos, aki közölte a rendőrséggel, hogy Ioan nevű diák fia, aki a Iosif Vulcan-gimnázium tanulója, január 17-ike óta nem ment haza szülei lakására. — Az eltűntek felkutatása érdekében a rendőrség vizsgálatot indított.

— A Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíjgyesülete értesít tagjait, hogy szombaton, f. hó 21-én délután 4 órakor választmányi ülést tart, amelyre annak rendes-és póttagjait ezennel meghívjuk. Lovasi István, Micalacean Dimitrie, Lajcsák Olga és Jandí Mária nyugdíjas tagjaink az állampolgársági bizonyítványt hozzák el az egyesületbe pénteken, f. hó 20-án délután. — Egyben értesítjük a tagokat, hogy kedden — nemzeti ünnep lévén — nyugdíjki fizetés nem lesz, csak más, utólag meghatározandó napon. Az elnökség.

— FEGYVERCSEMPÉSZ IS VOLT A LELEPLETEZETT NATHAN FILMVEZÉR. Párisból jelentik: A Nathan-féle filmbotrány ügyében új feljelentés érkezett a nyomozó hatóságokhoz, hogy a filmbotrány szereplői a Szovjet által pénzelt fegyvercsempészésben is részt vettek és ők irányították a köztársasági Spanyolországba küldött külföldi fegyverszállítmányokat.

— Szívenlőtte magát a tengerparton. Constantáról jelentik: Lipati mérnök, Virgil Madgearu sógora délelőtt öngyilkosságot követett el a tengerparton, ahol revolverrel szívenlőtte magát. Az öngyilkosság oka ismeretlen. Az életunt mérnök után óriási vagyona maradt hátra.

— Az Erdélyi Kárpát Egyesület Czárán-osztályának turái. Vasárnap reggel 7 óra 55. perces villanyossal a Hegyaljára. Utirányt a vezető a villanyoson adja meg. Háromnapos túra a Debelagorára. Indulás vasárnap reggel a 7 óra 55 perces villanyossal. Utirány: Livada—Spiroch-menedékház, Másnap Orlescan—Hezyes—Ivanița—Ierjiza—La Sulap—Debelagorára. Kedden a Medveháton keresztül Conopra. A CFR-igazolmányát hozza mindenki magával.

— A Nyugdíjasok Kölcsönös Segélyző Egyesülete (Bulevardul Regele Ferdinand No. 37.) értesít az állandóválasztmányi tagokat, hogy f. hó 21-én, szombaton délután 4 órakor rendkívüli választmányi ülés lesz az egyesület helyiségében. Felkéri a választmányi tag urakat, hogy az ügy sürgösségére és fontosságára azon megjelenni sziveskedjenek. Teodor Stan, elnök.

Rádiók 125 lei

heti részletfizetésre kaphatók. Gyári lerakat: Strada Marie Chendi 9., udvari raktárban.

Február negyedikén lesz az aradi Iparos Bál

A néhány hét múlva megtartandó aradi Iparos Bál különös érdekessége a kedves jubileum lesz, amely ezt a táncmulatságot kiemeli az évről-évre megrendezett többi iparosbálak közül: az idén tartják meg tizedszer nagyszabású évi társadalmi összejövetelüket az aradi iparosok az Iparos Kulturház díszes nagytermében és összes mellékhelyiségekben. A bál hatalmas sikerét ebben az esztendőben is már jól előre biztosította a lelkes tevékenységgel folyó előkészítési munka. Az Iparos hölgybizottság bálú műhelye már a korá őszi hetek óta lelkesen és szakavatottan készíti a tomboló iparművészeti értékkel bíró nyereménytárgyait. Idén is meg lesz az a különlegessége az Iparos Bál tombolójának, hogy aki egy százalékos jegycsomagot vesz, föltétlenül nyer egy értékes teababát. Az Iparos Otthon igazgatósága és vezetőségi tagjai a jegyek elhelyezése körül fejtenek ki élénk tevékenységet. A hatalmas közönségsiker olyan bizonyos, hogy a vezetőségnek már előre gondoskodnia kellett az Iparos Kulturház valamennyi termének rendelkezésére bocsátásáról, hogy el tudja helyezni a várható nagy tömeget. A bálon kapható élelmiszerek árai az idén is igen olcsók lesznek és a belépődíj tealeggel együtt mindössze 50 leibe kerül.

Újra megnyitott Bucurestiben az „Athéné Palace”

Bucurestiből jelentik: Január 16-án, hétfőn nyitották meg ünnepélyes keretek között a modern kor követelményei szerint a legnagyobb kényelemmel berendezett Athéné Palace szállodát. A megnyitón jelen volt Argetoianu királyi tanácsos, Grigorcea nagykövet, Dombrowski tábornok, Bucuresti város főpolgármestere, N. Caranfil volt miniszter, a fővárosi közigazgatás vezérigazgatója, I. Macovei, a CFR. vezérigazgatója, Apostolescu az államvasutak adminisztratív osztályának igazgatója, St. Bogdanescu pénzügyminiszteriumi vezértitkár, Vintila Paraschivescu a turisták hivatali elnöke, I. Istrati, a Wagons-Lits vezérképviseelője, J. Quinn, a telefontársaság vezérigazgatója, I. Padache mérnök, a telefontársaság kereskedelmi ügyosztályának igazgatója, A. Hefter, a Le Moment igazgatója, G. Crețianu, a Banca Românești vezérigazgatója és felesége, I. Pillidi, a Banca Românești technikai igazgatója, S. Ceblăscu, a „Walter Thompson” igazgatója és felesége, August Filip ügyvéd, volt vezértitkár, Mihail Lahovary, Stoian, a szállodatulajdonosok szindikátusának elnöke, T. Tanasescu, Bucuresti város főorvosa, dr. Gancevici kerületi orvos, Dulliu Marcu tanár, Gherman és Brumarescu mérnökök, I. Franculescu rendőrkésztesztör. Az igazgatóság részéről: Stefanescu elnök, Stanculescu, Opran, Bomba mérnök, Orascu, Galasescu, Garoflid és Ioanescu mérnök; míg a felügyelőbizottság részéről: Eraclea tábornok, Nicoleanu és I. Nicoliescu, a Banca Românească igazgatója jelentek meg a szálloda-avatási ünnepségen.

Az egyházi szertartás után Stefanescu, az igazgatóságának elnöke emelkedett szóra. Beszédében megköszönte a megjelentek részvételét. Közölte, hogy az 1912-ben Pradeau francia mérnök tervel alapján épített „Athéné Palace” általalal. társra szorult és ezt a munkálatot az elmúlt év folyamán hajtották végre. A világvárosi szállodát a legpazarabb módon és a legkényesebb igényeket is kielégítőleg rendezték most be. A szállodának 200 luxusszobája van, a 150 fürdőszoba át a vendégek rendelkezésére.

Az ünnepségek befejezése után a megjelent előkelőségek megtekintették az ujjalalkítás után káprázatosan felszerelt szálloda berendezését, majd a Capsa-cég büffét szolgált fel a vendégeknek. Az Athéné Palace luxushotel, valamint a vendéglő is, amelyet a Capsa-cég vezet, szerdától, január 18-ától kezdve áll a közönség rendelkezésére.

— Ellopták a készitaskáját. Sternberg Mózes. Sinagogei-ucca 2. szám alatti lakos bejelentette a rendőrséggel, hogy megllopták. Valaki az egyik külvárosi korcsmából ellopta készitaskáját, amelyben négy öltöny ruhával való szövetje volt. A tettes kézrekerítésére megindult a nyomozás.

— Remek szereposztásban kerül színpadra az „Apatársak” január 25. és 26-án az Iparos Otthonban. Felhív Ervin, a kiténő komikus rendezésében január 25. és 26-án este kerül színpadra az Iparos Otthonban Tábori Emil „Apatársak” című, sikamlós szövegű bohózata, amely minden bizonnyal szakadatlan, harsogó kacagás mellett kerül bemutatásra. A remek bohózat elsőrangú szereposztásban kerül színpadra: Felhív Ervinnel kívül Qomori Emma, az aradi közönség általánosan kedvelt kiténő komikája, Volticzky Elvira, akik nagyon megkedvelt a közönség továbbá Harmath Jolán, Liza Hilda, Miklóssy Eta, Ágai Margit, a férfiak közül Horváth László, Javor Alfréd, Kun Dezső, Szabó Gyula és Kiss Elemér pompás alakításai említendőek. Az előadások iránt már eddig is élénk érdeklődés nyilvánult meg és nem kétséges, hogy mindké: estén telt ház lesz. Az előadásokat a darcab sikamlós tartalma miatt csak felhívjuk nézhetik végig.

INSPEKCIÓS GYOGYSZERTÁRAK
FÖLDES gyógyszerertár, Str. Eminesca.
KÁRPATI gyógyszerertár, Bul. Reg. Ferdinand
ROZSNYAI gyógyszerertár, Piata Avramiancu
(Tel.: 15-00.)

„SCALA” NAGYFILMEK SZINHÁZA / TEL.: 20-10.

DOROTHY LAMOUR exotikus világlágere:

„JÉGPÓKOL”

Eredeti felvételek a sarki állatvilágból: Medvék, fókák, óriáshalak, stb. Szerelem, izgalmas eszelekmény és hatalmas rendezés. Caodás táksádomitán, melyet még ilmen nem láttunk. — 5 világsztár filmje.

Dorothy L., George Raft, Henry Fonda, Akim Tamiroff, J. Barrymore

FOX-JOURNAL

5, 7.15 és 9.15

Kivándorlók vonata az aradi állomáson

Reggeli filmtelvélet a szudétanémet területről Palesztina felé költöző zsidó-menekültek legelső, Románián áthaladó vonatáról

Arad, hajnali fél 5 óra.

A téli szürkületben még sejteni sem lehet a vírradatot, de az állomás felé vezető útvonal már megélenkül. Bérkocsik kocognak és gyalogosok bandukolnak, — kopott ruhájú szegények, akik kopott kosarakat, ügyetlen kézzel kötött csomagokat szorongatnak, — élelmiszert visznek a kivándorlóknak... A gyalogosok mellett elrobog egy teler gépkocsi — kenyeret szállít az állomásra.

Aradon már három nap óta várják a Cseh-Szlovák köztársaság területéről érkező zsidó emigránsokat szállító vonatot, amely a beígért időre nem érkezett meg. „Mi történt velük?...” — izgalom és találgatások, — a felajzott képzelet már rém-meséket szült. A zsidó hitközség telefonon érdeklődött, a válasz: a határállomáson már várják őket — de Szolnokon nem tudnak semmit, — Budapesten is csodálkoznak, — semmi, semmi. A menekülteket szállító vonatnak nyoma sincs.

Az izgatott telefonkutatásnak végül is lett eredménye: Az emigránsokat szállító vonat csak délben 11 órakor indult Brünnből és csütörtökön reggel fél 6-kor érkezik az aradi állomásra.

A távirógép katóg: „3 óra késés”

Reggel 5 órakor már mintegy 5—600-an várakoznak az állomáson. A különféle társadalmi rétegek hölgyei és férfiai, akiket a segitienikarás szándéka hozott ki. Az első osztályú váróterem olyan, mint egy élelmiszerraktár. Az asztalokon roskadásig a kenyér, konzerv, szalámi, gyümölcs. A tejeskannák mellett sorakoznak a likőrös és borosüvegek. A frissen sült kenyerek illata összevegyül a cigaretta-füsttel. A forgalmi irodában közben katóg a táviró: „a kivándorlóvonat még magyar területen, stop, három óra késés, stop, nyolc óra után érkezik, stop.”

Valaki a váróterembe rohan és bekiáltja: „három óra késés!”

Senkisémozdul a helyéről, belenyugszik mindenki, hogy még három órát kell várakozni. Az időt arra használják fel, hogy 14 részre osztják a felhalmozott élelmiszert és bizottságot jelölnek ki, amely majd szétosztja a csomagokat. Az aradi állomáson csak 10 percet vár a vonat; kiszámítják az időt, minden perc drága. Sürgős-forgás keletkezik, jelentkeznek az önkéntesek. Az izgalom nem lankad. — Éles hang hasítja át a hangzavart: „orvost!” — Mi történt?.. Egy asszony elájult.

Csak orvos és újságíró szállhat a vonatra

Az állomás felett már pírba borulnak a felhők, amidőn elkészülnek az élelmiszerek felosztásával. Kosarakat, üvegeket cipelnek a Perronra, ahol már rendőrök sorakoznak, az állambiztonsági hivatal főnöke és civilruhás detektívek várakoznak. A kivándorlók vonatáról nem szállhat le senki. Filimon Alexandru és Mladin Eugen rendőrigazgató irányítása mellett készülnek a fogadtatásra. A rendőrök udvariasan figyelmeztetnek mindenkit, hogy a sínek közé lépni nem szabad. „Csak az élelmiszert-kiosztók mennek a vonatához, a vasuti kocsi felszállni csak orvosnak és az újságíróknak szabad.”

A szürke reggel könnyű ködfátylában távoli dűbörgés jelzi, hogy vonat közeledik. Piros zászló lebeg a vasutasok kezében — izgatott tolongás. A messzeségben feltűnik az óriás mozdony, mely 14 cseh vasuti kocsi vonszol maga után. — 9 óra 13 perc.

Meglepetés hullámozik a várakozók között, mert a berobogó vonat ablakából nem halálra fáradt asszonyok, gyerekek, családapák, hanem vidáman integető fiatal emberek bámulják a nemvárt fogadtatást. Az élelmiszert-csomagok az ablakokhoz rohannak s percek alatt kiürülnek a kosarak. Négy orvos: dr. Radó János, dr. Gárdos Oszkár, dr. Wiesel Béla és dr. Biksz Mór felszállnak a vasuti kocsi, de gyógyszerre, orvosi segítségre nincs szükség. Az utasok fiatalok, erőteljesek, sincs semmi bajuk.

Az újságírók kérdés-ostromára szolgálatkészek a feleletek: „Nem kollektív utlevéllel utazunk, hanem egyénivel. A vonat utasai, számszerint 750-en, a szudéta-német területről, a Magyar országhoz csatolt felvidéki részokről, lengyel és a Cseh-Szlovák köztársaság területéről gyűltünk össze Brünnbe, ahonnan különböző utlevél- és vámvizsgálatok miatt csak megkésve indulhatunk.”

— Az utasok eddigi társadalmi helyzete?... orvosok, ügyvédek, diákok jórészt és iparosok.

— „Most mind munkásoknak megyünk Palesztinába. A galaci kikötőben szállunk a bérelt hajóra, amely a Dunán és a Fekete-tengeren keresztül elszállít az O-hazába...”

Leányok, fiatalasszonyok és férfiak, valamennyien telve munkacsvével és vidámsággal.

San Domingo — vagy Palesztina?

Egy szőke, életerős fiatalember lép az újságírókhoz. Fején hetyke kis katonasapka. Amidőn izes magyarsággal megszólal, meglepődünk:

— „Magyarországból jött?”

— „Most már magyar terület. Amikor kiüríteték a csehek, én is velük mentem. A 11-es cseh-szlovák huszárezred hadnagya voltam és a nagy változás után önként lemondtam a tisztirangomról. De az egyenruhámot elhoztam emlékül...”

Még mond valami érdekességet:

— „A Brünni hatóságok azt hiszik, hogy San

Domingoba vándorolunk ki. Palesztinába nem akarták kiállítani az utlevelet. Itt mindenki San Domingóba utazik...” — és kacint hamiskásan — ezt mondja az utlevél, de mi visszatérünk az ősi földre. Rövidesen valószínűleg átrobog Románia területén még egy menekülteket szállító vonat. Attól függ — kiengedik-e őket?...”

A forgalmista táblája az indulást jelzi. Lejárt a tíz perc, leurrunk a mozduló vonatból. Az ablakokban fej-fej mellett szorong, sokan sirnak, mások nevetnek, így bucsuznak a legújabb ismerősöktől, akik megajándékozták őket, mert a humanum tudata segítség-adásra ösztökélt. Az állomásról kigördülő vonatból éneket sodor a hűvös szél és a Perronon állók addig bámulják a megszire futó vonatot, amíg eltűnik a kanyarban. Holnap már hajóra szállnak.

Itt Aradon a zsidó átutazóktól emlékül maradt néhány név és cím: sokan megkérték az új ismeretlen barátokat, hogy táviratban, vagy levélben bucsusorokat juttassanak el a Romániában élő rokonokhoz, mielőtt megkezdene az új életet, amely küzdelmes és manapság vérrel veritékes...

A kivándorló-vonat utasai iránt már Kürtösön, a határállomáson a tisztviselők nagyfokú előzékenysége nyilvánult meg. Különösen melegen emlékeztek meg Alexandrescu vámfőnökről és Pantos helyettes vámfőnökről. Az aradi pályaudvaron csak fokozódott a köztisztviselők szívelyes és udvarias bánásmódja és mindenben elsőként emlékeznek meg a jótékony egyesületeknek a vonat körül közreműködő hölgytagjai Bancila Vasile aradi állomásfőnökről, aki nemcsak, hogy biztosította a vonat utjának zavartalan folytatását, de személyesen ügyelt fel arra, hogy a rövid aradi tartózkodás alkalmával a legcsekélyebb zavaró körülmény se tűnjön föl. Hasonlóképpen dicsérettel beszélnek Mohor Ilieről, az állomási vendéglő bérletéről, aki a maga részéről díjmentesen ajánlott fel az utasok részére frissítőt és ennivalót.

Nedeczky Ferenc

Vidrighin volt vasuti vezérigazgató kártérítési pere az állam ellen

Arvizveszedelem idején a prefektus parancsára átvágták a gátat, amivel Beregszó községet megmenetették, de viz alá került a Vidrighin-birtok

Temesvárról jelentik: Az ítéltábla előtt érdekes per felelősségi tárgyalását tartották meg. Vidrighin Stan mérnök, volt temesvári főpolgármester, utóbb volt vasuti vezérigazgató annakidején kártérítési pert indított Furlugeanu Octavian volt prefektus, illetve a belügyminisztérium ellen, mivel a megvefőnök az 1932. évi árvizveszedelem idején átvágatta a beregszói töltéseket, úgy hogy Vidrighin birtokát elöntötte az ár. Vidrighin mintegy nyolcszáz ezer lei kártérítést kért, mire a temesvári törvényszék számos szakértői szemle megejtése után kimondotta a belügyminisztérium kártérítési kötelezettségét, a kártérítés összegét azonban mintegy hatvan ezer leire leszállította.

A törvényszék ítélete ellen a belügyminisztérium felelősséggel élt. A felelősségi tárgyaláson Petric Ioan dr. kincstári ügyész első sorban azt kifogásolta, hogy a belügyminisztérium elleni pert Temesvárott s nem az ilfovi törvényszék előtt indították meg. Az ügy kivizsgálása során is, mondotta, nem a belügyminisztériumról, hanem mindig Furlugeanu volt prefektusról volt szó, aki az árvizveszedelem idején a helyszínén dolgozó mérnöknek parancsot adott.

— Mérnök ur, az én felelősségemre vágja át a töltést!

Az ítélet szerint, mondotta tovább a kincstári ügyész, a belügyminisztérium felelőssége azért is fennáll, mivel a prefektus megvefőnök a legfőbb intézkedő rendőrhatalóság — ez azonban szerinte csak a fegyveres hatalomra vonatkozik. A prefektus jóhiszeműleg járt el, mert Beregszó község és a Vidrighin-féle birtok közötti töltést azért vágatta át, hogy ezzel a községet mentse meg. Egyébként, mondotta még, a beregszói birtok éppen azon a címen mentesült a kisaiátítás alól, mivel azt árterületnek nyilvánították s éppen erre való hivatkozással Vidrighin ismételt adókedvezmény-

ért is folyamodott. Végül tulajagnak tartotta a kártérítés összegét.

Vidrighin Stan mérnök személyesen jelent meg a tárgyaláson, álláspontját Bárdossy Ágoston dr. ügyvéd ismertette. Kérte a felelősségi elutasítást. A dolog ennek a törvényszéknek a területén történt. Furlugeanu volt prefektus ellen sohasem, mint magánszemély, hanem mint a belügyminisztérium helyi képviselője ellen folyt a per. A törvény értelmében a megvefőnök, amikor a rend és a csend fenntartásáról van szó, a legfőbb rendőrhatalóság a megvefőnök s amikor Beregszó községet az árviz fenyegette, nemcsak anyagiokról, hanem a rend és a nyugalom veszélyeztetéséről is szó volt.

Bárdossy dr. szerint egyébként a prefektus intézkedése időelőtti és szükségtelen volt. Ahelyett, hogy a gátakon dolgozó mérnököt megkérdezte volna, vajjon szükséges-e a gátat átvágni, erre egyszerűen a maga felelősségére parancsot adott. Holott a víz szintje még hatvan centiméterrel a töltés taraja alatt tartott. Mikor átvágták a töltést, a viz expresszvonat sebességgel a Vidrighin-féle birtokra zúdult és mindent elöntött. Megrongálta a nagy költséggel épített töltést is, hiszen az átvágás helyén, amely egy méter széles volt, csakhamar hat-hét méternyi kaput tört magának az ár.

Felszólalt még Ciutey bucarestii kincstári ügyvéd. Az ítéltábla a jövő héten hozza meg az érdeklődéssel várt határozatát.

Gyári képviseleteket vállalunk, esetleg Aradon lerakatot. Elsőrendű garancia, autóval rendelkezünk. Ajánlatokat „E. K. P.” jellegre a kiadó továbbít.

SPORT KÖZLÖNY

Elutasították a Victoria óvását a Rapiddal szemben elvesztett mérkőzésre vonatkozóan

Felecan I. nem távozik Kolozsvárról

București. Mint ismeretes, a kolozsvári Victoria megővta a Rapid ellen az őszi fordulóban 2:1 arányban elvesztett nemzeti bajnoki mérkőzését azon indoklással, hogy a közönség berohant a mérkőzés közben a játéktérre és a játék nem folyt le reális körülmények között. Az óvás már több ízben került tárgyalásra az illetékes bizottság előtt, azonban ítéletet csak tegnap hozott a nemzeti bajnoki bizottság ebben az ügyben. A tegnapi ülésén a Victoria részéről Raul Vizanti, a Rapid részéről pedig Bauer Constantin jelent meg és a bizottság negyedórás tanácskozás után meghozta ítéletét:

A Nemzeti Bajnoki Bizottság később közzelendő indoklás alapján egyöntetűen visszautasítja

a Victoriának a Rapiddal szemben benyújtott óvását.

Az ítélet meghozatala után azonnal Cojocar, a Victoria alelnöke fellebbezést jelentett be.

*

Itt írjuk meg azt is, hogy azzal a hírrel szemben, amely szerint Felecan I. Jacob, a kolozsvári Victoria válogatott hátvédjátékosa a fővárosban telepszik meg, Cojocar, a kolozsvári csapat vezetője kijelentette, hogy Felecan nem távozik Kolozsvárról, ahol a városnál kitünő állása van. De egyébként is a Victoria semmi körülmények között sem volna hajlandó megválni a kitünő játékosától.

Április 1-én lejár a külföldi edzők tartózkodási engedélye

A főszövetség, mint ismeretes, egyrészt kimondta, hogy minden romániai illetve Romániában működő edző ki kell kérje az illetékes szakszövetségek külön működési engedélyét, másrészt elrendelte azt is, hogy a külföldi edzők f. évi április 1-ig el kell hagyniuk az ország területét.

A labdarugó szövetségtől a rendelkezések alapján összesen 47 edző (36 román és 11 külföldi) kért működési engedélyt, amelynek ügyében a jövő héten fognak dönteni. Működési engedélyt véglegesen csak azok fognak kapni, akik az előírt elméleti és gyakorlati vizsgát a szövetség szakszövetsége előtt leteszik.

Azon rendelkezés hatálytalanságára, hogy a külföldi edzők április elsején el kell hagyniuk az országot, még nem történt semmi lépés.

Popperné résztvesz a rivierai tenniszversenyeken

Megtisztelő meghívást kapott Popperné Zizovits Lenke, Tănăsescu, Badin és Bereczki-Berescu társaságában képviseli Romániát a rivierai nemzetközi tenniszversenyeken. Női párosban Bereczkivel indul, míg vegyesben Badinnal. Popperné február első napjaiban utazik Franciaországba és Párisban fog előbb egy hétig trenirozni. A Monte Carlo-i verseny után résztvesz a többi rivierai versenyeken is.

O Az Egyesült-Államok légkorong-csapata Kölnben vendégszerepelt és a köln-kreefeldi válogatott ellen 10:1 (2:0, 3:1, 5:0) arányban fölényesen győzött.

O Nagyváradi-București 4:1. Városközi válogatott birkozóverseny Nagyváradon. Légsúly: Nilges (N.)—Constan inescu (B.) tussal győz Nilges. Pehelysúly: Tözsér (N.)—Popa (B.), tussal győz Tözsér. Könnyűsúly: Ciordas (N.)—Vitican (B.), tussal győz Ciordas. Weltersúly: Cenf (B.)—Bálint (N.), pontozással nyer Cenf. Középsúly: Pántics (N.)—Bati (B.), pontozással nyer Pántics.

O A teljes magyar nevezési lista most futott be a román asztali tenisz szövetséghez Románia nemzetközi bajnokságaira vonatkozólag. Mint kiderül, a magyarok több versenyzőt küldenek, mint először jeleztek. A nők között dr. Biróné Sipos Anna és Gaál Magda, a férfiak között Soós és Schmiéd UTE, Gárdos II. VAC, Házi DSC, dr. Csányi KEAC és Réu pénteken este indulnak Budapestről.

Átképzés a sportban

Futballistáinknak, mint ismeretes, atletikai vizsgát kell tenniük, ha — futballozni akarnak. Hír szerint ez az intézkedés nem marad egyedül, mert számos más sportágban is bevezetik a vizsgákat. Alább adunk néhány példát, hogy kinek miből kell majd vizsgáznia:

Asztali teniszszedőknek — rudugrásból.

Birkózóknak — hidépítési beton-munkából és tengeri csatákból (Nelson).

Teniszszedőknek — Volley-ball-ból.

Kosárlabdázóknak — fahordásból.

Evezősöknek — rákaszatból.

Ökölvívóknak — bőrgyógyászatból (kiütés!) (Oh!)

Súlydobóknak — nagyzólsból (súlykot elvetni tilos!)

Diszkoszvetőknek — földművelésből (ki mit vet, úgy arat!)

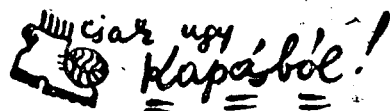
Vízilózóknak — mechanikából (svéd csa. var!)

Sportintézőknek — dohányzásból (szipka!)

Billiárdozóknak — halászatból (csuka-fogas!)

Golfzóknak — golyózásból.

Hír szerint a futballistáknak külön is vizsgázniuk kell — futballból. Aki nem tud, — elmegy szövetségi vezetőknek. (w. i.)

Skócia válogatott csapata májusban kezd meg közel kéthónapos turáját, amelyet az Északamerikai Egyesült-Államokban bonyolít le. Kanada is azon járadozik, hogy kihasználja a skótok turáját és vendégszerepet lássa a csapatot.

Az oxfordi diákok jégkorongcsapata a jégévd legmulatságosabb szereplője. Hetekig turáztak Svájcban anélkül, hogy gólt értek volna el, mignem most Klostersben 8:1-re kikaptak és ezzel a turán elért gólarányuk 1:136-ra „javult”.

Donald Budge lesz az amerikai teniszcsapat hivatalos edzője. A Riggs, Makó, Grant, Wood négyesből kerül majd ki az Egyesült-Államok válogatott teniszcsapata.

Kattowiceben a második mérkőzést is megnyerte a Trail Smoke Eaters csapata, amely ezúttal a leggyel válogatott ellen nyert 5:2 (4:1, 0:1, 1:0) arányban.

Olivieri, az olasz válogatott csapat kitünő kapusa egyesületének edzésén összecsapott Vallone-val és súlyos agyrázkódást szenvedett. Olivieri azonkívül olyan szerencsétlenül esett le, hogy testét több helyen sérülések borították. Gyógyulása több hetet vesz igénybe.

A Golfáram tropikus hazájába

„Caribla”, „Cordillera”, „Orinoco”, „Iberia” motoros hajókkal havonta 2 téli utazás a nyugatindiai szigetekre, Középamerikába, Cuba és Mexikóba.

1939. év tavaszán hét Földközi-tengeri és Atlanti-óceáni utazás a „Milwaukee” és „St. Louis” motoros hajókkal.

Első utazás 1939 március 4-től Genéből.

Gazdag tartalmú szórakozási utakat mérsékelt áron ajánlunk

Selvilágosítások és prospektusok:

HAMBURG-AMERIKA LINIE

képviselete

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bulvardul Regina Maria 24. Telefon: 10-86

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Kinevezték a temestartományi cégbizottság tagjait

A új cégjegyzési törvény értelmében tudvalevőleg minden királyi helytartóság székhelyén működő tábla mellett bizottság alakul, amely a cégjegyzési kérvények fölött dönt. Az új rendszer értelmében a kérvényező a szükséges iratokat a kereskedelmi és iparkamarához juttatja el, amely a kérvényt véleményezéssel látja el abból a szempontból, hogy időszerű-e a kérvényezett vállalkozás létesítése. A kérvényt és az ahhoz mellékelte iratokat a kamara a királyi helytartóság székhelyén működő bizottsághoz küldi át és ez a bizottság adja meg vagy tagadja meg a cégjegyzésre vonatkozó engedélyt.

A nemzetgazdasági miniszter most kinevezte ezeknek a bizottságoknak a tagjait. A Temes tartományi bizottság, amely az aradi kérvényeket is letárgyalja, a következő:

Elnök: Agricola D. Ionescu táblat tanácsos, helyettese: Ramontean Coriolan táblabíró, volt aradi törvényszéki bíró, tagok: dr. Nichiciu Traian a tartományi kereskedelmi és iparkamara képviselőjében, helyettese: Bucur Vidrighin, Cirghita Cornel a tartományi kereskedelmi és ipari érdekképviselet megbízottjaként, helyettese: Ion Lupu, Ilinca Iuliu, I. oszt. kereskedelmi felügyelő a nemzetgazdasági minisztérium kép-

viselőjében, Grigore Vica a Banca Națională képviselőjében, helyettese: Ioan Reda.

Most, hogy az említett bizottság kinevezése megtörtént, remény van arra, hogy a már régebben beadott és eddig elintézetlenül maradt kérvényeket rövidesen letárgyalják és azok elintéztést nyernek.

— Az exportörök kérdőívét a kamarához is be kell nyújtani. Az aradi kereskedelmi és iparkamara felhívja az összes exportörök figyelmét arra a körülményre, hogy január 24-ikén lejár az a határidő, melyen belül a nemzetgazdasági minisztériumnál kérelmezniük kell felvételüket az exportörök jegyzékébe. A kérvény és a kitöltendő kérdőívek a kamaránál kaphatók. A kamara felhívja azokat az exportöröket, akik a szükséges nyomtatványokat esetleg más helyről szerezték volna be, hogy a kitöltött kérdőív egy példányát haladéktalanul küldjék el a kamarának is, hogy a kamarának az exportörökről vezetett nyilvántartása kiegészíthető legyen, legfrissebb és hiteles adatokkal.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Az aradi iparfelügyelőség felhívása a személyzeti kimutatások benyújtása érdekében

Az iparfelügyelőség ismételt felhívja az érdekelteket, hogy minél előbb, de legkésőbb a hó végéig nyuítsák be a nemzeti munka védelméről szóló törvény értelmében a személyzeti kimutatásokat. A kisiparosok és kiskereskedők közül ez tudvalevőleg csak azokat érinti, akik öt alkalmazottnál többet foglalkoztatnak, vagy pedig saját maguk nem román állampolgárok, illetve alkalmazottaik között akár csak egy idegen állampolgár is van.

Idegen állampolgároknak tekintendők a minisztérium rendelkezéseinek megfelelően mindazok, akik állampolgársági bizonyítványt nem tudnak felmutatni. Az aradi iparfelügyelőségre eddig alig husz cég nyújtotta be kimutatását és az iparfelügyelőség ezért intéz ismételt felhívást az érdekeltekhez, tudomásukra hozva, hogy szigorúan járnak el mindazok ellen, akik ezirányú kötelességük teljesítését elmulasztják.

Aláírták az új német—török kereskedelmi egyezményt

Az új német—török kereskedelmi szerződést aláírták. A Völkischer Beobachter az egyezmény aláírásával kapcsolatban megállapítja, hogy a régi hiterendszer összeomlott a gazdasági világválság idején. Ez a világválság nagy mértékben annak volt betudható, hogy lehetetlenné vált a nemzetközi tartozások átutalása. Ebben az időben Németország megkísérelte külkereskedelmének a clearingek segítségével való fenntartását és áruért árut adott a nemzetközi kereskedelemben. Az új hitelrendszer, amelynek egyik eleven példája az új német—török kereskedelmi egyezmény, a clearingen alapul. Megállapítható, hogy a nemzetközi kereskedelemben nincs föltétlenül aranyra és devizákra szükség. A régi rendszerben — folytatja cikkét a lap, — nem volt lehetőség a hitelességek átutalására és maga után vonta az adós államok politikai függőségét. Ma az áruban adott hitelek nem vezetnek politikai függőséghez, hanem megvalósul a szabad nemzetközi kereskedelem, amelyet az eddigieknél szélesebb alapokra fektetnek. A Berliner Tageblatt az új egyezményről írva megállapítja, hogy a német ipar nagy mértékben járulhat majd hozzá a török bányatermékek kiaknázásához és Törökország gazdasági életének újjáépítéséhez.

— A Temesvári Utazó Kereskedők harminc év óta fennálló egyesületének támogatásával megalakult a Temesi Kormányzóság Kereskedelmi Utazóinak Cége Temesvár székhellyel. A temesvári egyesület akciót indított egy. Aradon létesítendő utazói csoport iránt, melynek előkészítő munkálatai folyamatban vannak s amely egyidejűleg az aradi utazók céhének megalapítását is céljává tűzte ki. Tudvalevő, hogy a munkaügyi minisztérium külön rendelettel kiegészítette a magán-tisztviselők céhének kategóriáját, melynek keretében a kereskedelmi utazók külön céhcsoportot alkotnak. Utazó az új céhtörvény értelmében csak az lehet, aki a céhnek tagja. A temesi kormányzósághoz tartozó megyék székhelyén, Lugoson, Óravicán, Déván, hasonló akció indult meg a kereskedelmi képviselők és utazók beszervezése tárgyában. Aradon f. évi január 29-én, délelőtt 10 órakor a kereskedelmi testület nagytermében (Ált. Takarékpénztár-épület) az aradi csoport alakuló ülést tart, melyre meghívotnak az Aradon és környékén működő összes kereskedelmi képviselők és utazók, tekintet nélkül arra, vajjon cégük be van-e jegyezve, vagy sem. Az aradi szervező gyűlésen egy a temesvári egyesület vezetősége, nemkülönben a temesi kormányzóság céhének elnöke is meg fog jelenni. Ugy az utazói egyletnek, mint a céhszervezetnek csak büntetlen előéletű, román állampolgárok lehetnek tagjai. Érdeklődők forduljanak a szervező-bizottság aradi megbízottjához, Friedmann Dezsőhöz, Bratianu-uca 16.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Az inasoknak is részt kell venniük a Straja Tarii munkájában

A munkaügyi minisztériumból rendelkezés érkezett az aradi munkafelügyelőségre, amellyel közlik, hogy a jövőben az inasoknak hetenként kétszer részt kell venniük a Straja Tarii programjában. A rendele. értelmében az inasoknak minden csütörtökön délután 5 órától 7 óráig, vasárnap délelőtt pedig 8 órától fél tizenegy óráig kell megjelenniük a Straja Tarii programján. Vasárnap délelőtt fél tizenegy után az inasok közösen templomba mennek. Azon inasok, akik 18 évesek elmultak, csak egyszer egy héten, csütörtökön jelennek meg a Straja Tarii programján, mert vasárnap tudvalevőleg katonai előképző szolgálatot kell teljesíteniük.

Felbbrzésre való tekintet nélkül

Általános intézkedéssel megszüntette a városvezetőség az 1938. októbere előttre vonatkozó 5 százalékos lakbérleti illetéket

Aradváros vezetősége csütörtökön határozatot hozott, amelynek értelmében általános jelleggel megszünteti az 5 százalékos városi lakbérleti illeték kivételének azt a részét, amit az ügyben beadott felbbrzéseket tárgyaló bizottság semmisenk nyilvánított. A felbbrzési bizottság ugyanis — mint ismertes — megállapította, hogy a városnak nem áll jogában az elmult költségvetési évre visszamenőleg kiróni ezt az illetéket, hanem az 5 százalékos városi lakbérleti illeték alkalmazása csak 1938. októbertől törvényes, mivel ebben az időponthoz jelent meg a vonatkozó városi szabályrendelet. Ez az álláspont azonban természetesen csak azoknak az ügyekben érvényesült volna, akik megfellebbezték a kivételt. Azok ezt elmulasztották, azoknak továbbra is vizs szemelőleg kellett volna Jeróniok bérleményeik után az illetéket. A városvezetőség azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem kíván szabálytalannak nyilvánított jövedelemhez jutni oly esetekben, amikor a város bizonyos számú polgára bármilyen ok miatt nem élt jogorvoslat lehetőségével és ezért általános jelleggel megszüntette az 5 százalékos lakbérleti illeték kirovásának 1938. októbere előttre vonatkozó részét. A határozatot a temestartományi helytartósághoz terjesztik fel jóváhagyás végett, ahol minden valószínűség szerint tudomásul veszik, illetve engedélyezik a városvezetőségnek a törvényesség tiszteletbentartására irányuló kezdeményezését.

Állatívatatásu járművek és kézikocsik összeírása

Az aradi központi rendőrség közlekedésügyi osztálya közli: Aradvárosnak 1938. október 22-én megjelent 43-as számú hivatalos lapjában közölt szabályrendelete alapján, az állatok által vont járművek megadóztatására vonatkozólag újból ellenőrzés alá veszik és összeírják az állatok által vontatott járműveket. Ez egyformán vonatkozik az igavonó állatok által vontatott járműveken kívül a kézikocsikra is. Ezért a fent említett járművek tulajdonosai kötelesek az alább közölt sorrend szerint a rendőrség közlekedési ügyosztályán a részükre megállapított határnapon kocsijaikkal együtt megjelenni:

Január 20-án 801—1100, 21-én 1101—1400, 23-án 1401—1700, 25-én 1701—2000, 26-án 2001—2300, 27-én 2301—2600, 28-án 2601—2900, 31-én 2901-től végig.

Az érdekeltek reggel 8—2 óráig jelentkezhetnek a rendőrkvesztura épületében működő közlekedési ügyosztályon. Ugyancsak jelentkezni tartoznak azok is, akiknek a fenti kategóriákba tartozó járművük van és eddig még nem sorszámozatták a rendőrség közlekedési ügyosztályán. Mindazokat, akik nem tesznek eleget jelentkezési kötelezettségüknek, a törvény teljes szigorával sújtják.

Katonai könyvecskék januári láttamozásának sorrendje Aradon

Az aradi hadkiegészítő parancsnokság közli, hogy az Md. E. katonai könyvecskék láttamozása január 9-én kezdődik. A katonai könyvecskék láttamoztatása minden 1889—1913-ban született, vagyis 1911—1935-ös kontingensbeli hadkötelesre vonatkozik. A tengerész-, grancsár- és csendőr-ezredekhez beosztottak közül 1911—1934-es korosztálybelieknek kell livretjeiket láttamoztatni. Kötelesek könyvecskéiket láttamoztatni az 1911—1935-ös korosztályhoz tartozó orvosi felmentésben részesült hadkötelesek is. Jelentkezni tartoznak az 1906-os kontingenshez tartozó, 1884-ben született és fiatalabb altisztek is. Ugyancsak jelentkezni kell mindazoknak az 1889—1913-ban született tartalékos tiszteknek, akiknek rangját nem ismerték el.

A felsoroltak kötelesek az Md. E. jelzésű katonai könyvecskéikkel jelentkezni és a láttamozás alkalmával fel kell mutassák valamennyi birtokukban levő „Ordin de chemare“-t. Az iparosok munkakönyveket, vagy szakmai képesítésüket igazoló okmányukat is be kell mutassák, mert ezek nélkül senkinek sem végzik el a katonai könyvecskék láttamozását.

Ugyancsak

Január 9-től február 28-ig bezárólag láttamozzák a tartalékos tiszték könyvecskéit is az aradi rendőrkvesztura épületében egy későbbben közlendő beosztás szerint.

Nem kell, hogy livretjeiket láttamoztassák az 1936. és később korosztálybeliek, valamint a tengerészetnél, grancsároknál és csendőröknel szolgált 1935-ös és még fiatalabb korosztálybeli hadköteleseknek. Ugyancsak mentesültek a láttamoztatás alól az 1911—1935-ös korosztályhoz tartozó véglegesen felmentett, vagy reformáltak, valamint mindazok az 1911—1935-ös korosztályhoz tartozók, akik 1938-ban fegyvergvakolatban voltak. Azoknak az ifjaknak, akik mint csaiádfenntartók, felmentést élveznek, amíg öt éven keresztül a sorozó bizottság előtt jelennek meg, nem kell a livretláttamozásnál jelentkezniük.

Arad és környéke részére az aradi rendőrkveszturán végzik a katonai könyvecskék láttamozását, míg a megyebelieknek a később közölt jelentkezési sorrenddel egyidejűleg jelezzük, hogy melyik falubeli községháza kell jelentkezniük.

Mindazok, akik a részükre megállapított időpontban nem tudtak megjelenni a livret-láttamozásnál, azok

február 10-től 28-ig utólag jelentkezhetnek a hadkiegészítő parancsnokságon. Jelentkezhetnek azok is, akik csak átutazóban tartózkodnak Aradon, vagy más helységről jöttek, de Aradon chaitanak véglegesen letelepedni.

Mindazok, akik a mostani láttamozáskor még nem rendelkeznek livrettel, gondoskodjanak arról, hogy a legközelebbi láttamozás alkalmával katonai könyvecské birtokában legyenek, mert ellenkező esetben már nem adják meg nekik a szükséges láttamozási pecsétet.

Mindenki személyesen köteles megjelenni katonai könyvecskéjével a bizottság előtt. Azokat, akik nem tesznek eleget jelentkezési kötelezettségüknek, 2—6 hónapig terjedő elzárással sújtják.

Az Aradhoz tartozók részére az alábbi sorrendben történik meg a livreték láttamozása a rendőrkvesztura épületében d. u. 2-7 óra között jan. 20-án az 1920-as, 21-én az 1921-es, 23-án az 1922-es korosztályhoz tartozók közül az A—M kezdőbetűsök, míg 25-én az N—Z kezdőbetűsök, 26-án az 1923-as, 27-én az 1924-es, 28-án az 1925-ös, 30-án az 1926-os, 31-én az 1927-es, február 1-én az 1928-as kontingensbeliek közül az A—M betűsök, míg 2-án az N—Z kezdőbetűsök, 3-án az 1929-es, 4-én az 1930-as korosztálybeliek A—M-ig és 6-án N—Z-ig, 7-én az 1931-es éviolyambeliek A—M-ig, 8-án N—Z-ig, 9-én az 1932-esek A—M-ig és 10-én N—Z-ig, 11-én az 1933-asok A—M-ig és 13-án N—Z-ig, 14-én az 1934-es A—M-ig és 15-én N—Z-ig, 16-án az 1935-ös kontingensbeliek jelentkezésére kerül sor A—M-ig, míg 17-én N—Z-ig.

Ha Budapestre jön, étkezzen a Hangli-vendéglőkben

Dunapart.

Kitűnő zene. Elsőrangú konyha. Olcsó árak.

Tulajdonosok:

Rónai Testvérek, Vigadó-tér

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, JANUÁR 20.

București 6.45: Ritmikus torna, gyógyászati tanácsok, reggeli hangverseny gramofonlemezek. Utána: háztartási tanácsok. 12: Gramofonlemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizálsjelijentés. 13-10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Különféle közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Katonazene fuvóshangversenye. Vezényel: Cpt. Stamatiade. A műsorban a következő zeneszerzők művei szerepelnek: Stamatiade, Langlois, Colognac, Horceag, Alex, Marian. 19: Társadalomtudományi előadás. 19.15: A PTT énekhangversenye. Vezényel: Gh. Niculescu. 19.40: A rádióegyetem keretében Nicolae Iorga koronatanácsos, egyetemi tanár, tudományos előadása. 20.05: Paul Telescu zongorahangversenye. 20.35: Schubert—Berté: „Három a kislány”, operett 3 felvonásban. (Közvetítés a Román Operából.) A zenekart vezényli: I. Bein. Az I. felvonás után: hírek. A II. felvonás után: sport. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízeljárószolgálat. 13: Déli harangszó az egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Hegedűszámok. 13.40: Hírek. 13.50: Énekszámok. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Cigányzene. 15.35: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.15: Diákfélsóra. 17.45: Pontos időjelzés. 18: „Nagy olasz művészek és kismesterek”. Előadás. 18.30: Cimbalomszámok. 18.50: Sport. 19: „Politika és hadvezetés a magyar történelemben”. Előadás. 19.30: A rádió szalonzenekara hangversenye. 20.05: Hírek. 20.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Bellini: „Norma”. Dalmü. 22: Hírek. 23.30: Időjárásjelentés. Majd: Hírek német és olasz nyelven. 23.45: Cigányzene. 24: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19: Szalonzenekar 20.30: Gyorsírótanfolyam. 21.05: Katonazene. 21.30: Elbeszélés. 22: Hírek. 22.20: Filmdalok és táncszámok. 23: Időjárásjelentés.

Kassa. 12: Felolvasás. 12.30: Hanglemezek. 12.40: Hírek. 13—16.25-ig. Azonos Budapest I. műsorával. 16.25: Közv. az evang. templomból. (Organahangverseny.) 17: Katonazene. Közben 17.40: Műsorismertetés. 17.45—18.05: Azonos Budapest I. műsorával. 18.20: Versek. 18.45—1.15: Azonos Budapest I. műsorával.

SZOMBAT, JANUÁR 21.

București 6.45: Ritmikus torna, gyógyászati tanácsok, reggeli hangverseny gramofonlemezek. Utána: háztartási tanácsok. 12: Gramofonlemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizálsjelijentés. 13-10: Déli hangverseny. A Vasile Julea zenekar játéka. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Különféle közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 17: Ora strajerilor. 18.15: A munka és a jövedvény órája. I. Gr. Trancu-Iasi előadása. II. Zene. III. Közlemények. 19.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: Előadás Svájcrol. Utána svájci zene gramofonlemezek. 20: Alex. Popescu előadása a rádióegyetem keretében. 20.15: A rádió szalonzenekara. Vezényel: Ion Ghiga. A műsorban az alatti szerzők művei szerepelnek: Rebikoff, Carlotta, Berlioz, Nikolaeivskii, Chopin—Salabert, Mendelssohn. 21: A rádió üzenetei. 21.15: Jazz-zenekar. 22: Hírek. Sport. 22.15: Románok és népdalok. 22.50: Joh. Strauss-lemezek. 23: Hírek. 23.15: Szórakoztató zene közvetítése a sinaia-i kaszinóból. 23.45: Hírek a külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízeljárószolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Utána: időjárásjelentés. 13.05: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekarának hangversenye. 13.30: Hírek. 14.20: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.15: Messe. 17.45: Pontos időjelzés. 18: „A magyar sport küszöbönálló feladatai”. Előadás. 18.25: Magyar nóták. 19.20: A posta műszaki tanácsadójának közleménye. 19.35: A rádió szalonzenekara. 20.05: Hírek. 20.10: Hírek szlovák és ruszin nyel-

ven. 20.50: Carmosine. Vigiáték. 22.30: Hírek. 22.50: Budapesti Hangverseny Zenekar. 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 24: Hírek angol és francia nyelven. 0-10: Jazz-zenekar szórakoztató és tánczenéje. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.20: Cigányzene. 19.35: Mezőgazdasági félóra. 20.25: Előadás Csiky Gergelyről. 20.55: Gramofonlemezek. 22: Hírek.

Kassa. 11.15—11.40: Azonos Budapest I. műsorával. 12.10: Felolvasás. 12.25: Hanglemezek. 12.40: Hírek. 1—16.25: Azonos Budapest I. műsorával. 16.25: Vidám zene. 16.50: Hírek. 17: Szlovák félóra. 17.40: Műsorismertetés. 17.45—18: Azonos Budapest I. műsorával.

A holnapi AMEFA-bál szenzációi

Sokfaj emlékezetes marad a holnapi nap a bálozó közönség körében, hiszen holnap, január 21-én tartja az AMEFA idei nagybált.

Óriási érdeklődés előzi meg ezt a nevezetes dátumot és mint minden évben, minden valószínűség szerint az idén is hangulatosságban, jókedvben és ötletességben, egyszóval mindenben, ami egy béli éjszakát felejthetetlené tehet, — az AMEFA-bál viszi el a pályát.

Rengeteg ölet, móka, táncverseny, szépségverseny és minden, ami egy béli éjszaka jó hangulatban való eltöltéséhez szükséges, — megtalálható az AMEFA-bálon.

Hangulatos programot is állított össze a rendezőség a közönség szórakoztatására és ennek egyik száma meglepetésszámba fog menni.

Elsőrendű jazz, valamint hangulatos cigányzenekar húzzák reggelig, mindenkinek a kedvérevalót.

Kittinó ételek és jobbnál-jobb hűsítő italok rendezettermi áron állanak a bálozó közönség rendelkezésére.

Sokszáz, egyenként is komoly értéket képviselő nyereségekkel álló tárgy-sorsjátékot is rendez a bálozó közönség részére az agilis rendezőgárda és a boldog nagyszámu nyerték osak fokozottabb hangulathoz tölthetik el ezt az éjszakát.

Az AMEFA-bál rendezősége kéri azokat, akik esetleg tévedésből a meghívót nem kapták volna kézhez, sziveskedjenek vagy címüket közölni, vagy pedig elküldeni a meghívóért az AMEFA Dacia-kávéház területéből levő irodájába.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938. július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetésekre a következő módon állapították meg: **Alkalmazást keresők, süvészt, eltűnt egyéneket, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 ef.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetésekre előre fizetendő.

Levelzés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Alkalmazottak adóját kiszámította, betegséggel-érelt-táblázatot szakszerűen elkészíti nyugdíjas pénzügyi tisztviselő. Cím a kiadóban.

ALKALMAZÁST NYER

Azonairra, vagy 1-re keressék komolyabb főznitűdű, megbízható mindenest; kététagú családkhoz. Cím a kiadóban. 357

Suche intelligente

Lehrkraft

mit Sprachkenntnissen zu 8jährigem Knaben, unter „Intelligente Lehrkraft“. Offerten in die Administration erbittet.

Uriházhoz ügyes, perfekt szobaleányt felvesszünk,
Cím a kiadóban.

LAKÁS

Különbejárati butorított szoba közvetlen fürdőszobával 1—2 személyre kiadó. Ellátással is. Str. Mărășoani 12. 379

Május 1-re keressék modern, összkomfortos és garantáltan féregmentes 2. vagy 3 szobás csendes lakást a Piata Avram Iancu közelében földszint, vagy első emeleten. Magánház előnyben. Címeket „Pontos fizető” jellegre a kiadóba kérek február 1. előtti. 260

Kétszoba konyhás

gorantáltan fizető, féregmentes lakást keresek a belvárosban, vagy annak közelében azonnalra, vagy március 1-re. Címek „Pontos” jellegre a kiadóba kérek

Főútvonalon különbejárati butorított szoba fürdőszoba használatú kiadó. Cím: Menczer konfekció. 385

Szép garzonlakás — kétszobás — új házban kiadó. Str. Sft. Gheorghe 46.

INGATLAN

Belvárosi új házat — modern négyszobás lakással — elcserelem kisebb, de telekkel bíró külvárosi házzal. Címeket a kiadóba kérek „Csere” jellegre. 384

VÉTEL-ELADÁS

Eladók használt háztartási és ruházati cikkek, könyvek, kották, márványlap stb. Cím a kiadóban.

Jókarban levő mély gyermekkosci és babakocsi eladó. Cím: Fekete, Str. Ce. Buc 34.

Kombinált modern butort

teljes lakásberendezéseket, briliáns-köveket, szőnyegeket, vasak sürgösen megbízóim részére.

Nagy választékban kaphatók modern ebédlők, hálók, keleti és belvárosi szőnyegek, recamié, konyha, velencei csillár, Pataky-kép stb.

Zalagköcsönöket közvetítünk a timisoarai zalogházba, előleg nélkül.

Zalogcéduláját megvesszük: Tempo bizományi-tiszt. Fischer Ell-palota.

Kézimunkák

Diványpárnák,

Aszalterítők,

Nippalávalók,

és más kézimunkák

eladók.

FEKETE

Strada Cosbuc 84 sz.

KÜLÖNFÉLEK

1200 fordulatos (1/2 HP)

villanymotorunkat kicserélnénk

800 fordulatos, hasonló méretejűre.
Cím a kiadóban.

ILATSCHÉK

INGATLANFORGALMI IRODA

Arad, Bulvá. Carol 46 (Lakás ugyanott) előnyös ajánlatok.

Belvárosi jólételező bérházi

2 millió: Fehér Keresztűz közel emeletes, üzletes bérház, 14. nagyrészt fürdőszobás bérlemény 188 ezer hozam. — 1,350 ezer: ugyanott emeletes bérház, 6 fürdőszobás + 3 kislakás. 165 ezer hozam. — 1.100 ezer: lancy-térhez közel emeletes, egyharmad részében új átjáróház, jó lakásosztással, 156 ezer hozam. — 920 ezer: Carol-körúthoz közel emeletes, új bérvilla 3 összkomfortos, hallos lakás, terraszok, nagy front és park, ház. lakás, kedv. fiz. felt.

600 ezer: Urániahoz közel 5 bérleményes, alapincézett, gazd. épületek, közművek, 200 öl telek, 10 százalékos hozam — 575 ezer: központban magasídsztes sarokház, 2x3, 1x2, 2x1 szobás, mind elő, fürdőszobás lakás, részben parkezt, 64 ezer hozam. — 550 ezer: színházhoz egészen közel magasídsztes sarokbérház, 3 és 2 szobás. Fürdőszobás lakások, teljes pince, közművek, 50 méter front, 140 öl telek. — 520 ezer: Carol-körúti-tér melletti üzletes sarokház, háromszobás, parkezt lakás, 2 kisebb bérlemény, nagy front. — 490 ezer: Constantinul-uccához közel alapincézett, 4 bérleményes rekvált bérház, közművek, nagy pince, 55 ezer hozam. — 360 ezer: központban magasídsztes, alapincézett, négy szobás, külön 2x2 szobás teljes lakás, pince, vízellátás, shone, alkalmi árban. — 345 ezer: városigethez közel kétlakásos, magasídsztes, új villa, (első fürdőszobával) kert, pince, közművek. — 300 ezer: lancy-térhez közel háromszobás terfedő épület. — 280 ezer: gyermek kórházhoz közel új, magasídsztes, kétszobás teljes lakás. — 260 ezer: Moria-ucca mellett alapincézett, 2x2 szobás lakás, közművek, telekárban. — 230 ezer: háromlakásos, közművek, Uránia térségen. — 150 ezer: felemeletes, 3 bérleményes, közművekkel. — Kőcsöm bérházára.

Legújabb jelentéseink:

Egy évi börtönre ítélték Atzél Dia bárónót

Elítélték dr. Roth Félixet és dr. Roth Hugót is

Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: A kolozsvári hadbírósg ma hirdett ítéletet Atzél Dia bárónó határátlépési ügyében. Annak idején jelentettük, hogy Atzél Dia bárónót letartóztatták, mert az a vád merült fel ellene, hogy utlevél nélkül lépte át a határt.

Időközben eljárás indult dr. Roth Félix ügyvéd és ennek apja, dr. Roth Hugó ellen, akiket azzal vádoltak, hogy tudtak arról, hogy

Atzél Dia bárónó határátlépése utlevél nélkül történt. Ezért mindkettőjüket büntetésesség címén szintén perbe fogták.

A nagy érdeklődést kiváltott ügyben a kolozsvári katonai törvényszék csütörtök este 8 órakor hirdetett ítéletet, amely szerint Atzél Dia bárónót egy évi börtönre, Roth Félix dr.-t 3 havi elzárásra, Roth Hugó dr.-t pedig két havi elzárásra ítélte.

Angol-német légi egyezményre tett javaslatot Berlin Londonnak

Egy francia lap fantasztikus szenzációja

Páris. (Rador.) Az Ordre berlini tudósítója azt jelenti, hogy Hitler kancellár javaslatot tett volna az angol kormányának légi egyezmény megkötésére és hajlandó az egyenlőség elvét két éven belül elismerni. Ha Franciaország csatlakozna az egyezményhez, úgy annak légi ere-

je az olaszéval lenne egyenlő. Franciaországnak jóval kevesebb repülőgépe lenne, mint Németországnak, de az angol légi haderővel együtt elérné a Berlin-római tengely repülőgépeinek számát

Ujabb enyhítéseket terveznek a magyarországi zsidótörvény-javaslaton

Budapestről jelenti: A Magyarország című lap értesülése szerint a zsidó javaslaton változás főleg a vegyes házasságokból születettéknél, a rokkantaknál, a hadjártnál és az egyházi férfiaknál várható és esetleg a zsidóságnak, mint népcsoportnak közjogi állásával kapcsolatban. Hír szerint a javaslat egy újabb szakasszal bővül, amelynek értelmében a képviselőház és a felsőház tagjaiból alakuló bizottság kivonhat a törvény generális rendelkezései alól egyeseket. A képviselőház bizottságai a jövőhéten kezdik meg a javaslat tárgyalását.

A magyar képviselőház csütörtöki ülésén

egyébként tovább folytatták a honvédelmi javaslat tárgyalását. A szónokok egész sora a javaslat megszavazása mellett szólalt fel. Így Shvoy Kálmán megállapította, hogy a javaslat hosszú évtizedekre megszabja a magyar honvédség fejlődését. Vozáry Aladár a felvidéki képviselők nevében kijelentette, hogy ezt a javaslatot is megszavazza, mert az ország érdekében sorsdöntőnek tekinti. A mai idők megkövetelik, hogy Magyarország állandóan felkészültségben legyen, amit a munkácsi események is mutattak. A javaslat tárgyalását a pénteki ülésen is folytatni fogják.

Felgyújtották az amerikai légiflotta kiképző állomásainak központját

Washington. Az Illinois államban lévő Rantouiban kigyulladt az amerikai légi flottának legnagyobb kiképző központja. A hangárok, a hivatali

épületek, kaszárnyák és a raktárok elpusztultak. Az anyagi kár meghaladja az egymillió dollárt. A tüzet gyújtogatás okozta.

Eszterházy János gróf beszéde a szlovákiai magyarság további munkaprogramjáról

Nagyobbszámú cseh sorkatonaságot küldenek Rusz'nszkóba

Pozsony. A bécsi döntőbírói ítélet óta csütörtökön délelőtt tartotta meg első ülését Pozsonyban az egyesült magyar párt végrehajtó-bizottsága. Az ülésen az elnöklő Eszterházy János gróf beszédet mondott, amelyben körvonalazta a párt további munkaprogramját. Elmondotta, hogy a szlovákok Hlinka elgondolása alapján elérkeztek felszabadulásuk első szakaszához. Bejelentette, hogy a szlovák nép munkájában számíthat az ottani magyarság támogatására, de ezzel szemben meg kell, hogy szűnjön az a régi politika, amely másod- és harmadrangu állampolgárságokat ismert. A szlovákiai magyarság kevesebb lett, de ebből nem következik, hogy gyengébbek is lettek. Egyenlők akarnak lenni a jogokban és kötelezettségekben.

Egyébként a ruszinszkói Volosin-kormány az utóbbi napokban megszavaztatta a szülői tanácsokat, hogy ruszin, vagy ukrán tankönyveknél a használatát kívánják-e gyermekeik részére. A

nagyszöllősi és polsvai kerületből már megérkeztek a válaszok, amelyek a ruszin tannyelv használatát mellett foglaltak állást.

Prchala tábornok, kárpátaljai ukrán belügyminiszter megérkezett Ruszinszkóba, ahol a cseh katonai és polgári hatóságok ünnepélyesen fogadták. Bizonyos körök azonban tüntetően távoztak az új belügyminiszter fogadtatásától. Volosin miniszterelnök és hívei mindent elkövetnek Prchala katonai uralmának ellensúlyozására. Hír szerint a napokban nagyobb számú cseh sorkatonaság érkezik Ruszinszkóba az esetleges tüntetések megakadályozására. Prchala tábornok kijelentette, hogy első dolga lesz a terrorszervezetek feloszlása. Hír szerint fel akarja eleveníteni Révay miniszter múltját is, mert tudomására jutott, hogy valamikor népbiztos volt és most is körülvette magát volt kommunistákkal, akik állítólag a proletárdiktatúra érdekében dolgoznak.

Lengyel-olasz légügyi egyezmény jött létre Rómában

Rómából jelenti: Dlugovszky római lengyel követ és Giannini szenátor aláírták a lengyel-olasz légügyi egyezményt, amelynek értelmében tavasszal rendszeres repülőjárat indul a két ország fővárosa között. Velence-Zágráb-Budapest utbaiktésével.

Feloszlatták Bucurestiben a „Kereskedők Házát”

Bucuresti. A nemzetgazdasági minisztériumban rendeletet dolgoztak ki, amelynek értelmében a Bucurestiben, az Academiul utcában lévő „Kereskedők Háza” elnevezés alatt ismert szakmai szervezetet feloszlatták, miután az a törvény előírásaitól eltérően működött. A Semanajul jelentése szerint több más hasonló intézmény feloszlása is várható.

Litvinovot Washingtonba „számúzi” a szovjet

Páris. A Matin moszkvai értesülése szerint Litvinov szovjet külügyi népbiztos lemondása küszöbön áll. Tudot, dolog róla, hogy Sztalin előtt kegyvesztett lett és ezért a genfi tárgyalásokra sem utazhatott el. Litvinov valószínűleg washingtoni nagykövet lesz és utódként Potemkin helyettes külügyi népbiztost emlegetik.

Egy farsangi mulatság tragikus fejleményei

Budapestről jelenti: Schneider Péter 19 éves csepeli fiatalember egy farsangi mulatságon öszszeszóalkozott bátyjával, mert egész éjszaka az ő ideájával táncolt. Ezért másnap elhátározta, hogy bosszút áll rajta. Revolvert vásárolt és fenyegető üzeneteket küldött fivérének. Végül is a szőlők bejelentették a dolgot a rendőrségnek. Tudta, hogy a rendőrök lesik és ezért állandóan bujkált Szerdán egész nap a bátyjára leselkedett, de a szomszédok észrevették és figyelmeztették a fiatal embert, majd egy őrszemes rendőrnek tettek jelentést, aki társával el akarta fogni a fiatal Schneidert. A fiatalember futásnak eredt és közben revolverével több lövést adott le a rendőrökre. A hatodik golyó kilövése után odakiáltott a rendőröknek:

— Most már jöhetnek, végeztem magammal!

Kiderült, hogy az utolsó golyót saját mellébe lötte. Haldokolva szállították a mentők a kórházba.

Uj amerikai hadibázisokat épít Roosevelt

Washingtonból jelenti: Roosevelt elnök jóváhagyta azt a törvényjavaslatot, amelynek alapján Alaszkától Guan szigetéig hadihajó- és repülőgépbázisokat építenek ki 60 millió dollár költséggel. Guan szigete mindössze 1600 mérföldnyire van Japántól.

Lengyel miniszter berlini útja

Varsó. (Rador.) Kazimir Samborski lengyel meghatalmazott miniszter csütörtökön Berlinbe utazott, hogy résztvegyen azokon a tárgyalásokon, amelyek a Németországból kiutasított lengyelországi zsidók ügyében megkezdődnek.

Huszonötezer munkás sztrájkja Leningradban

Moszkvából jelenti: Az új munkaügyi törvény, amely a fizetések 15 százalékkal szállítja le és a munkaidőt 25 százalékkal emeli, nagy elégedetlenséget keltett a dolgozók körében és Leningradban sztrájkok történtek ki. A Putilov-művek telepeit a munkásság szombaton és vasárnap nem akarta kiüríteni, mert sztrájkba lépett. Ez az első sztrájk Oroszországban, amikor 25 ezer munkás megtagadta az engedelmességet. A GPU ezer ügynökét küldték ki a kiürítés végrehajtására. Sok munkást letartóztattak és a sztrájkolókat az a veszély fenyegeti, hogy Szibériába számúzik őket. Leningradban röpiratokat terjesztenek és ezekben felhívják a munkásságot, hogy fejtessen ki ellenállást a kapitalista kormánnyal szemben.